

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 22 (805)

LÖRDAGEN DEN 31 MAJ 1902.

15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA ..... » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	---	---

LEO TOLSTOI. EFTER EN OLJEMÅLNING
AF ILJA REPIN.

LEO TOLSTOI.

DET ÄR med anledning af, att den store ryske diktaren-filosofen nyligen riktat ett bref till sin »broder tsaren» för de ryska böndernas räkning, hvori han betonar deras tillit till sin kejsares rättvisa och barmhärtighet, som klangen af skaldens namn ånyo återljudit rundt jordeirkeln och föranledt Idun att i sitt dagsnummer återgifva ett porträtt af grefve Tolstoj.

Den ypperliga, öfvermåttan karaktärsfulla bilden är ett af den ryske porträtt- och historiemålaren Ilja Repins bästa konstverk och står utan gensägelse främst bland alla existerande Tolstoj-porträtt.

Detsamma målades 1901.

Högrest och försjunken i tankar står diktaren i det fria, iklädd den ryske jordbruksarbetarens blus och barfotad enligt rysk bondesed. Ur fickan sticker upp en bok, måhända Nya testamentet, hvori Tolstoj dagligen flitigt läser. Det obetäckta hufvudet visar den höghvälfa, af djupa, världsomformande tankar fårade pannan, medan blicken drömande ser ut öfver den ryska jorden.

SKULPTRIS OCH MÅLARINNA.

NÄR JAG I ETT skandinaviskt hem i Paris, dagarna innan den stora Champs-de-Mars-utställningen, hörde omtalas, att friherrinnan Märta Améen var ibland dem, som fått arbete antaget för årets salong, väckte denna underrättelse glädje, men ingen förundran hos mig. Jag visste ju, att Märta Améen förut varit representerad på salongen åtminstone en gång, då en hästtafla af henne där väckte uppmärksamhet, och jag hade hemma i Sverige på utställningen i Konstföreningen och hos Theodor Blanch mer än en gång fröjdats mig öfver hennes vackra, känsligt utförda djurgrupper. Så sammanträffade vi en dag hos fröken Nilson, vår landsmaninna, Worths framstående elev, som fått i uppdrag att komponera och förfärdiga fru Améens dräkt för den tillstundande »vernissagedagen».

Jag fick då framföra mina lyckönskningar till konstnärinnan. Man tänke sig min lifliga öfverraskning, när jag under samtalets lopp kom underfund med, att det var några af fru Améens skulpturarbeten, som denna gång vunnit jurymännens uppmärksamhet och gillande.

FRIHERRINNAN MÄRTA AMÉEN, F. SPARRE.

»Jag måste väl tro att det är något bevändt med mina gamla hästar, eftersom de blifvit antagna,» yttrade fru Améen med en frågande, nästan tveksam uppsyn.

»Om det är något bevändt med dem! Ja, jag skulle nästan tro det!»

Hvad som nu alltid borgar härför är det kända faktum, att juryn i år farit fram med ovanlig stränghet, att ej använda ett hårdare uttryck, när det gällt bedömning af främlingars, ej minst svenskars inlämnade arbeten.

De bära vittne om fullödigt konstnärsskap, dessa fyra hästgrupper, af hvilka trenne äro utförda i brons.

Man igenfinner dem i katalogen:

N:r 1. »Les vieux compagnons». (De gamla kamraterna.)

N:r 2. »Attendants leur tour». (Inväntande sin tur.)

N:r 3. »En route». (I väg.)

N:r 4. »Chevaux emportés». (I sken.)

Verkliga, tagna på kornt äro de, alla dessa stackars villiga, tåliga, marterade hästar.

Där äro de två, hvilka, enligt franskt bruk spända efter hvarandra, draga fram den stora, klumpiga kärran, lastad med tuktrad sten. Man ser, huru hästarne »ta i», huru remsorna darra, huru hvarje muskel spännes från länder till yttersta hofspetsen. Det gäller att på hvad villkor som helst få fram lasset. Den som känner till förhållandena här, tycker sig se och höra piskan, som hviner öfver de magra, skälfvande öken.

Gruppen af de två hästar, hvilka inväntande sin tur synbarligen söka uppmuntra eller ha något att säga hvarandra, verkar äfven lifslevande. Likaså äfven dessa två hästar, hvilka i fullt sken, med framstycket af en söndersliten vagn slängande bakefter dem i stenbacken, rusa fram, jagade af skrämselfs alla furier.

Den fjärde gruppen är kanske den mäktigaste, i alla hänseenden den mest gripande.

Två gamla kamrater, förenade under ett kanske mindre långvarigt än tillintetgörande lidande, äro skilda åt för alltid.

Både den af svält och öfveranstängning stupade hästen och den »levande», som med af undran och ångest utspända näsborrar nosar på den, i den gemensamma selen insnärjde, stupade kamraten, tala de sitt tysta språk, afge de sin förkastelsedom öfver det djurplågeri, som den dag i dag är existerar i den lysande världsstaden.

Grupperna äro utförda med skälfvande patos, framsprungna ur en ädel sträfvan att gagna ett stort mål. Denna min uppfattning vann bekräftelse, när jag, efter den stora glänsande vernissagedagen, uppsökte fru Améen för att för Iduns konstintresserade publik få del af den nu så celebra konstnärinnans tidigare lefnadsöden.

»Améen de Sparre (Marta), née à Vienne», sådan är den knapphändig uppgift, som katalogen för 1902 års Champs-de-Mars-salong lämnar om henne. Ingenting, som kännetecknar hennes svenska härledning, hvilket smått kan förarga hennes landsmän, för hvilka fåtalet af skandinaver, representerade på salongen, ställer sig nedslående.

Det var under den vinter som konstnärsparet Sparre uppehöll sig i Wien som lilla Marta föddes.

Fadern är den kände målaren Axel Sparre, och modern, den äfven kända, och framstående målarinnan friherrinnan Emma Sparre. Den senares konst har under en följd af år framvisat de vackraste resultat, och senast innevarande vår har friherrinnan S. en mycket uppmärksam duk på salongen, hvilken här meddelas i reproduktion.

»La Revenante du vieux chateau» (panneau decoratif) »Legende», sådan är taflans i katalogen synliga rubrik.

»La Revenante»: Det är slottsanden, »svarta frun», som smyger omkring under nattens mörka timmar, som stannar vid härden, där kolen glimmar bland falaskan. Hennes ögon lysa i irrande ångest, det är en kamp mellan det en gång slocknade medvetandet och det på nytt vaknade, ständigt jordbundna. Ett annat nyligen fullbordadt konstverk af friherrinnan S. är det här likaledes återgifna porträttet af grefve Carl Trolle-Bonde.

Man fattar väl att dottern ärft »gnistan», helst hennes förstudier till stor del blifvit ledda af modern.

Lilla Martas barndomstid var mycket växlande. De första fem lefnadsåren, efter föräldrarnas återkomst till Sverige, tillbringade hon på landet, där hennes sympati och kärlek till djur och naturlif redan då togo sig uttryck i hennes uppgående däruti.

Hon rycktes dock snart nog bort från denna omgivning för att åtfölja föräldrarna, hvilka företogo en studieresa till Düsseldorf, där de kvarstannade ett år. Efter denna tid vistades hon med de sina under två års tid i Paris. Nu började hennes skolgång, hvilken dock ej vidare intresserade henne.

Läroboken fick stå tillbaka för det glatta pappersbladet, hvilket hon klottrade fullt med hästar, oformliga vidunder med runda klumpar till kroppar och runda små klumpar till ben. Småningom förlängdes »kroppsklumpen», benprickarna blefvo till linjer. Lilla Marta blir aldrig nöjd med sitt verk. Hon försöker om och om igen. Rastlöst fyller hon ark på ark af det glänsande, hvita papper, med hvilket mormor Munktell, som har hela Grycksbo pappersbruk att tillgå, förser henne.

Lillans energi krönes med framgång. Hon har endast nått en ålder af åtta år, då hennes hästar vunnit så mycken naturlig fason, att de tilldraga sig en viss uppmärksamhet af ingen mindre än den store franske målaren Dagnan-Bouveret, som vid den tiden lade beslag på de små hvita planscherna, hvilka nu förvandlats till konstverk af den i sina utkast ej längre tveksamma konstnärinnan.

Att fru Améen nått denna säkra, både andliga och lekamliga blick och uppfattning af de djur hon målar eller numera modellerar, har hon utan tvifvel att tillskrifva det lyckliga förhållande, att hon fick tillbringa sin barndomstid, intill sitt fjortonde år, på landet.

På den natursköna egendomen Sörby i Östergötland lefde hon under en för hennes framtida utveckling så betydelsefull uppväxttid ett fullkomligt friluftslif.

Dagarna igenom följde hon fadern på åker och äng, intresserade sig för hvarje detalj af jordbruket med en bestämd afsikt att för framtiden som faderns förvaltare helt ägna sig åt landbruksskötsel. Klädd som pojke »hängde hon på hästryggen», spänstig och orädd som ett steppernas barn. Hon tumlade om med kamraterna från de många stora, närgränsande godsens, där de i samlad trupp jagade fram på deras små ystra ponnies.

Arabgossen är ej mera förtrogen med sin hästs inre och yttre egenskaper, dess anatomiska byggnad, än hvad den käcka unga amazonen redan vid den tiden var det, när det gällde att bedöma stallets invånare eller värdera en ladugårdsbesättning.

Marta Sparre var, som redan nämnt är, endast fjorton år, när detta för henne idea liska friluftslif fick en ända. En affärskrasch ändrade föräldrarnas ekonomiska ställning. Egendomen med inventarier försålles. Så blef det med ens slut på de friska ströftågen

i skog och mark, på de muntra kavalkaderna. Endast skilsmässor och sorg återstodo. Sorgligt att säga farväl till de trofasta vännerna i stallet. Sorgligast af allt, att med blicken skymd af tårar antråda färden till staden med de grå, instängda gatorna.

Nu började en ny tillvaro för den unga flickan. I Göteborg, staden dit hon flyttat med föräldrarna, började hon på allvar att ägna sig åt målningsstudier, hufvudsakligast för far och mor.

Det är nu, vid sjutton års ålder, som Märta Sparres ungdomliga drag utgöra modellen till den tafla »I ro», som modern, friherrinnan Sparre, målade, och som sedan i otaliga reproduktioner sökt sig väg till många hem på både svensk och utländsk botten.

För den unga flickan voro dessa år en brytnings- och pröfvotid. Det gällde för det sjudande konstnärstemperamentet att söka sig fram till ett fast mål, finna rätta vägen. Det dröjde dock ej länge om, förrän ett afgörande steg blef taget, i det Märta Sparre i sällskap med modern företog en studieresa till Paris. Uppehållet därstädes blef långvarigt. Under fyra år idkade Märta Sparre trägna studier för sådana mästare som *Courtois* och *Dagnan-Bouveret*, hvilken senare, efter att under studietiden hafva följt den unga flickans utvecklade säkra blick för färg och form, i henne säger sig spåra en annan Rosa Bonheur.

Courtois har varit en sträng mästare, som aldrig slagit af på sina fordringar. Han lärde henne teckna, ty teckna, det är konstens säkra, men för en orolig, på sig själf tviflande lärjunge svåråtkomliga grundval. Det är nu icke tanke för annat än målning.

När den ljufva frestelsen kom, som lockade med det skyddande lugnet vid egen härd, så befanns konstens stora rike allt för ringa för att uppväga detta lugn, denna för ett älskande sinne största lycka.

Marta Sparre gifte sig. Dåvarande löjtnanten, numera kapten Améen, var den lycklige, som till sitt lilla trefna tjäll fick hemföra den unga, så mångsidigt begåfvade kvinnan.

Ty mångsidigt begåfvad visade hon sig vara, den unga makan. Ingen detalj inom hushållet förblef henne främmande. Kökets område öfvervakades och handledes af den unga frun med samma intresse som det hon ägnade den fortfarande af henne idkade konsten. Den ena taflan efter den andra kom till stånd inom det lilla hemmet. Ett helt femtiotal af dem sökte sin väg ut och funno ständigt afnämare.

Ett rastlöst arbete på flere områden och ändå ingen ro, ingen tillfredsställelse.

En växande ångestfull känsla att det kanske för henne fanns, ett annat område där hon måhända ägde en mission att fylla.

Friherrinnan Améen kunde ej se en lidande häst in i ögonen, ej bevittna något slag af råhet emot ett värnlöst djur, utan att detta på henne verkade som en anklagelse, en uppmaning att gripa in, komma till undsättning,

Ett godt råd. Använd alltid för munnens och tändernas vård F. Pauli's AZYMOL. Mot smitta, för sårbehandling, ekzem, funnar, reformar, hudrodnader är Azymol det verksammaste. Framstående läkares intyg medfölja hvarje flaska Azymol.

Till hudens förskönande och vård är utan gensägelse F. Pauli's prisbelönta BALSAM-TVÅL den bästa och angenämaste.

Den innehåller de för huden mest välgörande balsamer. F. Pauli's Balsamtvål säljes i parfym- och speceriaffärer m. m.

Som nytt blir såväl siden- som andra tyger, om man tvättar dem med F. Pauli's fläcktvål, kallad »Puritas».

åskådliggöra lidandet eller djurets »själslif» med pensel och färg.

Den unga kvinnan arbetar nu efter samma metod som det åttaåriga barnet. Då med blyertsstiftet, nu med penseln. Duk på duk, i det hon i minnet tillgodogör sig den utmärkta ledning hon vid sina förstudier erhållit i Paris — där hon äfven arbetade på akademien ett år.

Dukarne hopade sig, funno, som nämndt, afnämre och visade sig vara en liten god inkomstkälla. Men den, som ägde så mycken själfkritik och misstro till sin egen förmåga som Märta Améen lät sig ej nöja med detta.

En ängslande känsla af ovisshet, ett behof af att från de förra, fruktade och beundrade mästarens egen mun, få höra om hon utvecklats eller gått tillbaka på den utstakade konstnärnsbanan tvingade sig på henne med ofafvislig makt. Ändtligen sattes det emellan de unga makarne länge och omsorgsfullt dryftade förslaget i verkställighet.

Lilla Karin, dottern, lämnades under faderns trygga skydd. Fru Améen anträdde resan till Paris för att där, under en vinter arbeta på det mål hon föresatt sig: »Få ett arbete färdigt, och antaget på salongen». Vann hon ej detta mål, skulle hon öfverge konsten som lefnadsuppgift!

I Paris fick Märta Améen af sina förre lärare de bästa vitsord med ständig uppmuntran och uppmaning att fortgå på en under så lofvande utsikter inslagen bana.

Det var på det årets salong som den unga målariinnan fick se en hästgrupp i brons. Den tilltalar, hänför henne. Att så få framställa det lefvande lifvet — få gjuta själ och känsla i den döda materien — se det vore en uppgift att sträfva efter!

Den dagen flög hon hem. Inspirationen hade fått henne fatt. En egendomlig omständighet var, att modern, friherrinnan Sparre, samma dag kommit att hemföra en klump plastelina, smidig, lockande!

Små fasta, energiska fingrar bearbeta den mjuka leran, modellerpinnarna glida lent, bilda hästformer, muskler, senor, sådana som hon ser dem för sig i ljustet från minnesrika barnomsdagar.

Så står där en »levande» häst, en vän från det gamla hemmet framför henne, om ock på ännu osäkra, felaktigt formade ben, en teknisk obetydlighet, lätt att öfvervinna för henne, som i denna stund känner med sig, att hon äger det gudomliga skapandets heliga gnista, som hittills blott brännt, men ej fått luft att låga upp.

På samma gång kännes uppgiften så oöfvervinnelig tung, då det för en djupt känslig natur gäller att slå in på en bana, där för en stark ande allt eller intet är lösen.

Hon är i Paris, där konsten mer än annorstädes för den spira, som eggat till produktion. Paris, världsstaden med den ljusa, skira luften, det ljusa lefnadsmodet — hos konstens adept — skönheten, elegansen. Paris, staden med de dystra minnena, Paris, om hvilket fransmannen *själf* säger att det är »skärselden för mannen, paradiset för kvinnan — helvetet för djuren»!

Hvarje dag såg hon, huru hästar med icke broddade skor halkade på de blänkande asfaltgatorna, förgäfvades med den plågsamt bakåt sträckta hofven sökande efter fotfäste, trots piskrapp och ryck i tömmarna ur stånd att rubba de otroligt stora lassen.

Man fattar, hvilket djupt intryck anblicken af dessa hästar gjort på konstnärinnan, när man hör, att hon ur minnet utan modell kunnat hemma hos sig utföra de två hästarne, som draga den med sten lastade kärran, hvilken

grupp förut varit utställd på Konstföreningen i Sverige, och på årets Parisersalong tillsammans med fru Améens tre andra hästgrupper tilldragit sig allmän uppmärksamhet.

Det var dagarna före påsk som samtliga dessa grupper blifva inlämnade till salongen och juryns bedömande.

Ett par konstverk, som ock förtjäna att uppmärksammas äro de tvänne hundar i brons, hvilka ännu finnas kvar i konstnärinnans atelier. Dessa hundar äro något af det rareste, lustigaste man kan vilja se: »Loppan» och »Flugan».

Utän dessa förtydligande benämningar har åskådaren genast klart för sig hvad som står på, hvad afsikten är med den energiska rörelse, hvarmed hunden numro 1 klär sig bakom örat, rörelsen synbarligen ledande till ett lyckligt resultat, ty man ser, huru känslan af njutning riktigt fuktat hundens, till ett sällt leende utdragna mungipor.

»Flugan» åter sitter på »halfspänn» med halft hopplös blick, framstående öron, färdig att »hugga» den otvifvelaktigt kring honom surrande, retsamma fienden.

Dessa båda statyetter äro afsedda för en internationel damutställning, som i dagarna kommer att äga rum i Paris.

Af hvad som redan är anfördt synes, att denna ännu unga konstnärinna är af de konstens solskensbarn, hvilka endast ha att välja för att träda in på den af de två banor, målning eller skulptur, som för hennes håg är den mest tilldragande. Kanske lämnar hon ej den ena för den andra — då som hon själf helt naivt säger — man kan »skulptera på vintern, när det är dålig dager, och måla under de solljusa somrardagarna».

Man måste ju och vill ju af hjärtat tillönska fru Améen rik framgång, åt hvilken af dessa nämnda konstgrenar hon än ger företräde.

Men fullföljer hon sin stora idé med att i sitt arbete i konstens tjänst äfven »fylla en mission», så torde skulpturen vara den af grenarna, med hvilken hon når längst.

Ty världen behöfver de stora, i kärlek skapande konstnärerna!

Laura FITINGHOFF.

RIKSDAGSÖFVERSIKT.

III.

RÖSTRÄTTSRIKSDAGENS förhandlingar äro afslutade, talmansklubbarna ha befäst de sista likgiltiga justeringarna af riksdagsskrifvelser, som knappast en katt har titat på, och nu äro de hemma och sköta sin jord, sina affärer och ämbeten, alla dessa män från östan och västan och sunnan och nordan, som suttit här i fyra månader med innehafvandet af den största makt som makt är i detta land.

Och nu, när de äro borta fråga vi oss: hvad har riksdagen åstadkommit i landets och folkets största lifsfråga?

Meningarna äro delade. Men hur delade de må vara om slutresultatet: den nakna skrifvelsen utan motivering, så torde dock ingen, vare sig utom eller inom riksdagen kunna med handen på hjärtat förneka, att ej denna riksdag visat större ansatser och öppnat vidare vyer för rösträttsfrågans lösning än någon föregående.

Då Idun icke är ett politiskt organ och det får förutsättas, att vår läsekrets likasom hela den svenska allmänheten med lifligaste intresse följt riksdagsförhandlingarna i den stora frågan, torde vi, för att icke trötta, göra bäst

Goss-dräkter & Flick-klädningar

i såväl ylle som bomull.

Största urval!

hos

M. Bendix

16 Regeringsgatan & Sturegatan 5.

i att inskränka oss till en detalj af rösträttsfrågan, men en detalj af kulturhistorisk betydelse, så till vida som *kvinnans rösträtt* vid denna riksdag för första gången tagits upp med någon effekt och behandlats med sympati och allvar.

Tiderna ha förändrats. När F. T. Borg i tiden kämpade för sin motion om rösträtt för kvinnorna, kunde en Eric Josias Sparre med några icke så litet mustiga skämtord få kammaren med sig och dränka hela tanken i ett haf af rätt löje. Nu uppnår dock en motion om rösträtt för kvinnorna i andra kammaren en voteringsiffra af 64 mot 111. Och då nu en skämtare, frih. Barnekow, sökte göra sig rolig med användande af det utslitna temat: »mannen, som måste sitta hemma och vagga barnen», dräptes han ögonblickligen af motionären, hr Lindhagen, med den riktiga anmärkningen, att den tillfälliga handlingen, att en fru hvart tredje år går och aflämnar en röstsedel, väl ej behöfver medföra att herrn i alla tre åren sitter hemma och rör på vaggan. Den gången fick gamle Borg revanche, nu var det Eric Josias' efterföljare, som blef utskratad.

Ja, kvinnans rösträtt rycker fram. Sympatier uttalades i första kammaren af hr Wieselgren, i andra kammaren af hrr M. F. Nyström, Wavrinsky m. fl. Själfva statsministern slog fram, att blir det på allvar tal om allmän rösträtt för männen, då bör också kvinnan ha rösträtt som en »garanti» — alldeles hr Wieselgrens synpunkt!

Mot en sådan syn på saken uppträdde dock på det bestämdaste hr Lindhagen. Kvinnan vill ha rösträtt för sin egen skull, men ej för att bli en konservativ »garanti» i männens rösträttsfråga. Och det var ju bra sagdt.

Af andra uttalanden af hr Lindhagen är man berättigad draga den slutsats, att han på intet vis vill ha kvinnans rösträtt som ett hinder i vägen för männens nu pågående starka rösträttsrörelse, hvilken blef om icke framkallad så dock bragt till högsta grad af aktualitet genom riksdagsbeslutet i fjol, då den allmänna värnplikten infördes.

Mer än en vecka efter riksdagens afslutning torde det tjäna föga till att söka intressera våra läsare och läsare för förhandlingar, som varit och farit, och för hvilka ju dagspressen redan meddelat vidlyftiga redogörelser. Till fullständigande af vår fria öfversikt skola vi blott i korthet anteckna, att de i ett föregående nummer omförmälda viktiga ärendena, lagen om fosterbarns vård och hr Hedins motion om kvinnliga yrkesinspektörer, bägge af kamrarna bifallits.

Kvinnans inträde i yrkesinspektionen har ansetts vara en så naturlig sak, att den begärda utredningen af frågan beslutats, utan att en röst höjdes däremot.

BASAREN I X-KÖPING. AF SNORRE.

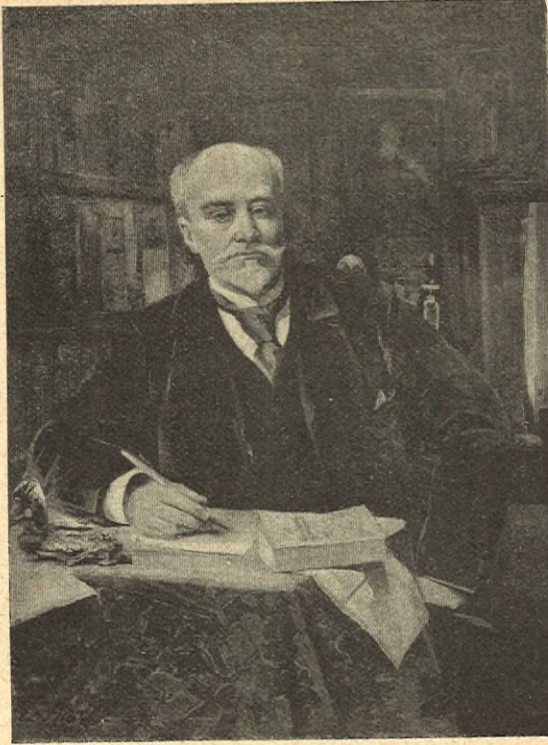
UTI EN LITEN landsortsvrå,
om köping eller stad kan kvitta hvilket-
dera,

man måste något hitta på
att tiden drägligt få att gå.
Af ordinarie slag fanns ej af nöjen mera,
ty Y-s sin fina middag gett,
och sina vänner äfven sett
på en charmant supé fru Z.
Det bästa var förbi, som herrskapet kan veta,
ty kafferepens glesa rad
ej gjorde någon just så glad;
med fasa såg man snart den stund alltmer
sig närma,

då sällskapslifvet, trögt förut,
fullkomligt skulle slockna ut,
om ej en ny idé kan slöa sinnen värma
och glädjen bli på nytt en gäst i denna stad.
Och några fruar små och några stadens tärnor
utaf den mera vakna sort,
som än ej hunnit domna bort,
tillsammans kommo nu att bry förslagna hjärnor,
och lätt idén man fann och så var saken klar:
man för de fattiga vill göra en basar,
ty här som uti större städer
behöfva de ju mat och kläder.
Det är för väl ändå att dem till hands man har —

»SVARTA FRUN». EFTER EN OLJEMÅLNING AF FRIHERRINNA EMMA SPARRE.

GREFVE CARL TROLLE-BONDE. PORTRÄTT AF FRIHERRINNA EMMA SPARRE.

det är ju dubbel fröjd att andra göra sälla
och själfva roligt ha och känna sig så snälla.
Nu allt med viktighet bedrefs,
och stadens société man trummade tillsamman,
en nätt notis i bladet skrefs,
och kommitté blef vald med enighet och gamman.
Ej större ordning kan man se:
ordförande förstås och sekreterare,
förmästa fruarna till detta alltid passa.
Som denna kommitté var utan brist och vank,
där valdes också in en fröken i en bank
som lämplig att stå för ekonomi och kassa,
och se'n allt annat gick, som om det vore
smordt.
På kafferep i mängd man glada rådslag håller
— hvarom man vittnesbörd har än i pro-
tokoller —
en firad sångerska ifrån en annan ort
har lofvat att sitt bistånd skänka,
man har att på tablåer tänka.
I feber stadens tärnor gå,
om dräkter uti stil att få
från själfva hufvudsta'n det gäller.
— Visst händer det att pappa gnäller
och ställer till ett litet bråk
bakom kulisserna, men man ej modet faller:
man saken ser i stort, det är ju en epok
uti den lilla sta'ns annaler,
och pappa tystad blir och hugnas med moraler
af dötrarna och mor — det brukar så gå till.
Och om ni mera höra vill,
man inga plikter sviker:
till tombola och stånd man tigger i butiker
och man idéer får af allehanda slag;
i denna del ej alls man någonting förglömmar,
och redan om den äran drömmer
i Iduns galleri få stå en vacker dag.
Det var så visst och klart, att allting skulle lyckas,
och dagen var bestämd, programmen börjat
tryckas.

Det sista kafferep, förr'n allt blef satt i scen,
af stapeln gick — man fram till påtärn hun-
nit re'n —

så sad' en liten fru, som förr ej höjt sin stämma:
»Ha damerna besett lokal'n
att ej man råkar uti klämma —
den är så grufligt liten, sal'n.» — — —
Det blef så dödyst på en gång
uti den lifliga salong,
man hörde blott pendyl'n, som knäppte.
När sanningen med ens gick opp,
ett under var att ingen kopp
uti förskräckelsen man släppte.
Med ängest uti blick man stirrar på hvarann',
man annars ordnat allt, men rent förglömt
lokalen.

Anmärkningen, gunås, var alldeles för sann:
den var för liten, »salen». —
Och tänk er bara nu flaskot och skandalen.
I lilla sta'n igen blef tyst som i en graf,
dess sista hopp, basarn, blef aldrig nånsin af. —

*

Så lär det hafva händt år nittonhundratvå.
De stackars damerna i denna lilla vrå,
som blott en sak förglömt, att »salen» var för
liten,

med varmt deltagande tillägnas denna »biten».
En börda dock jag lyft från deras sorgsna sinn':
i Idun med min hjälp de ändå kommit in.

RÅTTHÅLETS INVÅNARE. STOCKHOLMSSKISSER AF DANIEL FALLSTRÖM.

II.

NUMMER 7.

HON BODDE i en af vindskuporna, hade
tre barn och var änka.

Hyresgästerna kallade henne sins emellan
för nummer 7 efter hennes man, gardisten,
som haft 7 till nummer inom kompaniet.
Egentligen hette hon Lind — Karin Lind.

Hon var liten till växten, hade en genom-
trängande blick, örnnäsa och hvitt, silfver-
hvitt hår. Hon hade allt sett bra ut i unga
dar. Nu hade ögonen förlorat en stor del af
sin forna glans, hyn hade blifvit brun och
fårad, och ryggen hade krokmat af det stän-
diga arbetet vid tvättbunken och strykbrädet.

Hon släpade från morgon till kväll, gick
från hemmet tidigt om morgnarne och åter-
vände dit sent om aftnarne.

Ingen rast, ingen ro!

Tre munnar, som skulle ha att äta, tre
kroppar, som hon skulle kläda. Och så ve-
den! — Och så hyran!

Man kunde sannerligen bli från vettet för
mindre.

Det var allt sant, hvad hofslagar-Göran
sade, »att hon hade ett riktigt litet helvete.»

Men nummer 7 höll i oförtrutet. Och eget
nog kunde hon hålla familjen tillsammans,
och den lilla vindskammare, där hon och
barnen bodde, var heller icke att förakta.
Hvita gardiner, trasmattor på golvet om vin-
trarne, enkla, men snygga möbler och dof-
tande lackviolier i fönstret. Det hela såg hem-
treffigt och ordentligt ut.

Men hur liten glädje hade hon icke haft
af det hem, som kostat och kostade henne
så oerhörda ansträngningar och så gränslösa
uppofferingar!

Mannen hade varit en drinkare, och kasern-
lifvet hade gjort honom till en rå öfversittare.
Han fordrade allt — han var ju knekt, för
tusan! — men han gaf intet, så vida man

GRUPPBILD FRÅN TALMANSMIDDAGEN FÖR GREFVE G. SPARRE Å GRAND HÔTEL. A. BLOMBERG FOTO.

icke ville räkna de slag, han tilldelade hustrun, då ruset steg honom åt hufvudet. Men så dog han — en kamrat rände sin huggare tvärs igenom honom inne på en krog — och hur märkvärdigt det än låter, måste jag nedskrifva det faktum, att änkan sörjde honom länge och uppriktigt. Karin var en människa, som inte kunde hålla af mer än en, som inte kunde älska mer än en enda gång i lifvet. Och hon hade älskat den där gardisten mer än han var värd.

Så gingo några år om, utan att hon drabbades af någon allvarsam sorg. Barnen — en flicka och två gossar — växte upp, och modern arbetade som en myra. Det var allt.

Men så inträffade någonting, som gjorde henne på en gång tio år äldre, som plöjde den där djupa fåran mellan hennes kraftigt tecknade ögonbryn och kom hennes hår att vitna på en enda natt.

Det är en sorglig historia. Jag vill därför vara kort.

En augustikväll med klart månsken öfver tak och gränder öppnades dörren till nummer sjus vindskammare och in trädde den äldsta dottern, Lisen.

Hon hade då varit borta från hemmet under en hel vecka.

Modern, som satt och sydde, släppte nålen och skuggade ögonen med handen, skarpt betraktande den unga flickan. Pojkarne voro för tillfället inte hemma: de voro nere hos smedens och lekte.

»Hvarifrån kommer du, olyckliga?»

»Å, utifrån.»

»Utifrån!... från hvem?»

Det var, som ville nummer 7 kvävas, och likväl stod fönstret öppet.

Dottern tog ett steg fram i rummet.

Den gamla kände knappast igen henne.

Lisen hade icke den vanliga, nötta bomulls-klädnings på sig: hon var klädd i halfsiden, och en modern hatt med vajande plymer betäckte kokett det lilla täcka hufvudet. Vid halslinningen blixtrade en dyrbar brosch.

Nummer 7 reste sig upp, gick fram till dottern och grep henne hårdt i armen, i det hon såg henne rakt i ansiktet med en blick af gränslös förtviflan.

»Hvarifrån har du fått allt detta?»

»Af honom,» svarade Lisen och sänkte de långa ögonhåren, i det strömmar af blod forsade fram under den mjälla huden.

»Af honom!»

Den gamla kvinnan sträckte sina armar mot himlen, som ville hon rycka till sig en blyxt för att krossa den eländiga, men i nästa ögonblick föll armarne kraftlösa ned utmed sidorna.

»Han vill göra oss rika, mamma! Du skall inte behöfva arbeta mer, ... vi ska' ändå få allt, hvad vi behöfva; han är så god!»

Det beslutsamma uttrycket återvände till moderns ansikte.

»Välj,» sade hon med fast stämma, »välj mellan honom och mig.»

Och dottern valde.

Då tornuret i Adolf Fredrik slog tio, smög sig en ur familjen utstött liten varelse ned för de mörka trapporna och i hennes öron ljödo oupphörligen som en aflägsen klockringning moderns sista ord: »kom ihåg, du skall ångra dig, Lisen!»

Men de unga tro, att kärleken icke blifvit skapad för att lyssna till förnuftet.

I armodets värld tar man emellertid aldrig sorgen så djupt: man har inte råd att sörja, och dessutom har man blifvit en smula härdad genom att så att säga armbåga sig fram genom lifvet mellan köld och hunger, mellan lidande och död.

När ett dödsfall inträffar bland hyresgästerna i det gamla Rätthålet, så brister man inte ut i jämmer och klagolåt. Man säger endast: »så, åter en förlorad arbetsdag.»

I en så beskaffad värld, där döden gör visit utan allt uppseende, och där sorgen kommer så ofta, som vore den barn i huset, i en sådan värld dugde det naturligtvis icke för nummer 7 att gå dagen i ända och sörja. Och det gjorde hon inte heller. Hennes hår blef endast ännu hvitare, pannan fårades djupare, och läpparne tycktes bli tunnare och tunnare, men det var också alltsammans. Sitt arbete skötte hon lika oförtrutet som vanligt, vindrummet städades och dammades med samma omsorg som förr, och icke ett ord om Lisen kom öfver hennes läppar.

»Hon kommer tillbaka,» var det enda hon sade, då antingen Bomanskan eller madam Holm slog ned öfver henne på gården som en bomb för att få veta, »om hon hade hört någonting från ... hm!»

»Hon kommer tillbaka.»

»Kors! har hon ledsnat ... redan!»

När Bomanskan sade detta, lät det ungefär som: »hvad ungdomen är litet ihärdig i våra dagar!... tacka vet jag min ungdom!»

Nummer 7 fick emellertid rätt: Lisen kom tillbaka.

Det var en gråkall, disig novembermorgon, då en svag, darrande liten hand famlade på dörren till vindskupan.

Det klack till i den gamlas hjärta.

»Nu kommer hon bestämdt!»

Och det var verkligen Lisen.

Hon satt hopkrupen på det öfversta trappsteget med armbågarna stödda mot knäna och det dödsbleka ansiktet doldt i händerna. Håret var ännu fuktigt af nattdimman, och den tunna, skotska schalen var genomvåt. Och medan hon satt där i den svaga gryningen, vaggade hon långsamt fram och tillbaka och sjöng:

Jag älskar kungens kammarsven,
det är då sant och visst!
Jag älskar kungens vackre sven,
och har mitt hjärta mist!

»O, det är förfärligt!... det är förfärligt!» utbrast hon strax därefter och tryckte de knutna händerna mot tinningarna, i det en frossbrytning skakade hela hennes gestalt.

Modern böjde sig ned öfver henne, tog hennes huvud mildt emellan sina händer och kysste henne på pannan.

Men Lisen kände icke igen den gamla.

»Jag älskar kungens kammarsven,» gnolade hon med ett litet vemodigt leende, och de glänsande ögonen stirrade stela och själlösa ut i halfdunklet.

Lisen Lind var galen.

Nummer 7 hade på sista tiden, när jag lärde känna henne, fått en fix idé, hon ovillkorligen skulle vinna på Hamburger-lotteriet.

Och så köpte hon två half-lotter för sina sparpennningar och lofvade äldste pojken på förhand ett par nya stöflar till jul.

Dragningen försiggick, men nummer 7 vann naturligtvis inte.

Men som hon fullföljde alla sina föresatser ända till det sista, så förnyade hon äfven lotterna. Det var omöjligt, att hon icke någon gång skulle vinna. Och hon vann verkligen till slut.

Det var en smällkall vinterafton fram på nyåret.

Nummer 7 hade alldeles nyss kommit hem från tvättinrättningen och satt nu och hvilade sig i den gamla skinnklädda länstolen, som stod i ett hörn af rummet. Hon hade sagt, att hon inte mådde riktigt bra, och så var hon trött, — så gränselöst trött, men det skulle nog gå öfver, bara hon fick hvila. Och i nästa ögonblick hade hon slumrat in med händerna på stolkarmen och huvudet mot ryggstödet.

Lisen satt i soffan och stickade på en strumpa. Det var nu hela två år sedan den där gråkalla novembermorgonen, och det hade under tiden klarnat en smula i det stackars lilla huvudet, men allt efter som hon började att kunna reda sina minnen, blef hon också dyst-

rare, och man såg aldrig ett leende på de vackra, rosenröda läpparne eller en solglimt i de stora, ljusbruna ögonen. Då och då, men allt mera sällan, återföll hon i sitt forna vanvett, och då sjöng hon från morgon till kväll den vemodiga visan om konungens kammarsven och skrattade, så att det gaf eko i det gamla, tysta huset.

Nu kom den yngre brodern fram till henne, där hon satt i soffan, och i det han pekade på modern hviskade han:

»Ser du, syster Lisen, hvad mamma sofver godt; hon måste ha varit mycket trött!»

»Ja, jag ser.»

Gossen satte sig vid hennes fötter och såg ut genom fönstret och upp mot himlen, där stjärnorna gnistrade klart och kallt.

»Nu föll en stjärna,» sade gossen. »Är det sant, syster Lisen, som folk säger, att i samma ögonblick en stjärna faller, så dör en människa?»

»Du får inte tala så där underligt med mig!... begriper du inte det?»

»Ni få inte tala så högt: mamma kunde vakna!» varnade den äldre brodern, den femtonårige Ernst, som satt vid bordet i fönstersmygen och läste. Modern hade nämligen föresatt sig, att det skulle bli en magister af hennes guldgosse, och där satt han nu och pluggade sin Ellendt-Seyfferts latinska grammatika. Han var latinare skall ni veta!

Det blef tyst i rummet på den blifvande magisterns tillsägelse, och man hörde endast dennes halfmummel, när han konjugerade sina hårdsmälta verb.

Tystnaden afbröts emellertid genom en knackning på dörren.

Den yngre brodern, Paul — gemenligen kallad Palle — kilade ögonblickligen ut och öppnade, i det han var färdig att brista ut i ett skallande skratt af glädje öfver, att han fick röra på sig.

Det uppstod ett hviskande samtal ute på vinden, men slutligen kom Palle in, stolt och röd i ansiktet af ifver, ty si, i den lilla, knubbiga näfven höll han ett telegram, och det var troligen det första, som framburet af en pojke med »åskviggas på mössan» — uttrycket är Palles! — hade gjort sitt inträde i familjen Linds vindskupa.

Palle smög sig på tå fram till brodern med det viktiga papperet i vädret.

»Det är ett telegram, du, ... du ska' skriva på!... förstår du, Ernst? — du ska' skriva ditt namn — här!»

Hvad han var viktig, den lille, öfver de upplysningar, han fått mottaga ute på vinden!

Men Ernst förstod. Han tog sin penna och skref moderns namn på telegrafverkets kvitto.

Så gick pojken, som burit fram telegrammet, och så blef det åter tyst i nummer sjus vindskupa.

Men Palle stod kvar vid bordet och sneglade på telegrammet.

Hvad kunde det då innehålla?

Till sist blef nyfikenheten honom öfvermäktig, och han knuffade brodern i sidan.

»Hör du, Ernst, om vi skulle bryta't!»

Den äldre brodern såg upp från boken och började nu också betrakta telegrammet.

Ja, det var allt frestande! Där låg det och stirrade så hemlighetsfullt på de båda pojkarne.

»Tror du det är farligt att bryta't?»

»Äh!» svarade den lille och drog öfverläppen upp under näsan.

Ernst sköt boken åt sidan, stödde armbågarna mot bordet och funderade.

Slutligen fattade han ett raskt beslut. Han tog telegrammet mellan fingrarna och räckte det åt den yngre brodern.

»Bryt det du!»

»Tror du det är farligt?» frågade nu den lille.

»Å!... intel!»

Och den äldre företog samma manöver med öfverläppen; han drog upp den under näsan.

I nästa ögonblick låg telegrammet brutet framför Ernst, och den lille krafade sig upp på bordet för att om möjligt uppfånga en skymt af de hemlighetsfulla, blåa bokstäfverna.

Den äldre läste.

Och då han hade läst, for han upp som en hvirvelvind och fram till systemen.

»Lisen, du! — Lisen! Mamma har vunnit 40,000 riksmark!... det står här!»

Och han fläktade med telegrammet framför näsan på Lisen.

Nu blef det ett ändlöst hviskande. »Magistern» själf var den värste att prata, medan han på intet sätt tillät någon af de båda andra att taga telegrammet i närmare skådande. Men han läste i stället upp det, så ofta de ville. Och det lydde:

Karin Lind.

Stockholm.

... gatan n:r 00.

Vi ha nöjet meddela, att er lott vid senaste dragningen utfallit med en vinst, utgörande 40,000 riksmark.

S. L. Pincus.

Och för hvarje gång han läste upp det, tillade han:

»Å' det inte tusan!»

Och så såg han på systemen och spottade tvärs öfver golfvet.

Men det är inte heller allom gifvet att få läsa upp sådana telegram, och Ernst Augustinus Lind kände i detta ögonblick, att han var född till världen under en lyckobringande stjärna. Och det var medvetandet om detta, som gaf honom den värdiga hållningen, när han gick fram till länstolen, i hvilken modern hvilade, för att meddela henne den storartade nyheten och öppna för henne ett nytt, lysande framtidsperspektiv.

Han slätade ut telegrammet och lade det i moderns knä, tände sedan de tvänne stearinljusen i de två stakarne af försilfradt glas, tog en i hvardera näfven och ställde sig, lika rak som ett tredje tändt ljus, framför nummer 7.

»Mamma... vakna!»

Men den tilltalade rörde sig icke.

»Mamma!... vakna då!»

Han böjde sig fram en smula, så att ljuskenet skulle sticka den sofande i ögonen, men i nästa sekund släppte han båda ljusstakarne och skrek utom sig af fasa:

»Jesus! Lisen!... mamma är död!»

Och han hade rätt: nummer 7 hade vunnit mer än 40,000 riksmark. Hon hade vunnit en evig frid.

EN ÅTTIOÅRING.

FÖR ETT PAR DAGAR sedan eller den 28 maj fyllde professorskan Caroline Malm i Lysekil, änka efter framlidne intendenten vid Göteborgs museums zoologiska afdelning, dr A. W. Malm, 80 år.

Den vörnadsvärda gamla, som är danska till börd, lefde med sin make i ett 38-årigt lyckligt äktenskap, under hvilken tid hon var hans verksamma och intresserade stöd och med sitt spirituella väsen och rika hjärta utgjorde medelpunkten i makarnas hem i Göteborg, där ett stort antal af den tidens mera bemärkta personligheter på olika andliga områden umgicks.

Det var under en vistelse i Köpenhamn åren 1843-44 för idkande af zoologiska studier, som Malm gjorde den unga, älskvärda fröken Christensens bekantskap. Deras kärlek befanns vara den djupa, sanna känsla, som utgör borgen för två människors starka lifslycka; men alldenstund den

Försäkrings-Aktiebolaget

SKANDIA

STOCKHOLM.

Hufvudkontor: Mynttorget 1.

unge vetenskapsmannen hade det så pass knappt om existensmedlen, att han kände sig oviss om, huruvida han genast skulle kunna försörja en hustru, satt det till en början hårdt åt med bröllopet.

Men då han i en audiens hos Kristian VIII fick förevisa en af sina duplettsamlingar och i konungen fann en lika villig som frikostig köpare, kunde han snart hemföra sin unga brud och timra det bo han under studietimmarne drömt om.

De unga bosatte sig i Christianstad intill 1848. Det blef en tid rik på forskningar i norra Skånes och södra Blekinges fauna; och så kallades Malm till intendent vid det nyss förut af Göteborgs kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-samhälle grundlagda naturhistoriska museet i Göteborg, hvilket med tiden kom att utgöra en afdelning af Göteborgs stads museum, inom hvars hundraåriga murar intendents bostad på den tiden var belägen.

En liten lustig episod från de unga makarnas Christianstadsvistelse kan här i förbigående näm-

CAROLINE MALM. S. HÆGER FOTO.

nas. De voro en vacker sommardag ute med skjuts på en studieresa och hade gjort ett uppehåll på vägen. Den unga hustrun med sin lilla gosse vid handen promenerade på fältet, under det mannen naturforskaren låg lutad öfver en liten pöl med många intressanta kryp i. De förbipasserande funno emellertid situationen något tvifvelaktig och suckade:

»Stackars unga, vackra fru med mannen i diket», — »og jeg gikk der og følte mig så lykkelig mellem man og barn.»

Bland dem, som umgingos i makarnas Göteborgshem voro Viktor Rydberg, S. A. Hedlund, Sven Nilsson, den danske djurmålaren Bögh, norr-mannen G. O. Sars, Collett, Lorentz Dietrichson m. fl.

Professorkan Malm ägnade sig med varmt intresse åt den på sin tid så uppmärksammade silkesodlingen samt kallades därför af h. m. drottning Josefine till hedersledamot af Sällskapet för inhemsk silkesodling.

Efter prof. Malms död 1882 bodde hon kvar i Göteborg till år 1890, då hon flyttade till Lysekil, där hennes enda barn, sonen d:r A. H. Malm, intendent vid Göteborgs och Bohus läns hafs-fisken, är bosatt.

Där lefver hon i sitt egna hem, som hon själf styr med oförminskadt intresse, trots de 80 åren, följer noga med dagens händelser i tidningarna och ägnar för öfrigt sin tid åt umgänget med de sina, vördad och afhållen af alla, som med henne komma i beröring.

KRONPRINSESSAN LOVISAS BESÖK I SVENSKA KYRKAN I PARIS. ALBIN FOTO.

»VYBREFKORT» FRÅN VÅR PARIS-KORRESPONDENT.

HÖGST SÄLLAN inträffar det, att konungen eller någon af de kungliga gästa Paris, utan att de, om under vistelsen inträffar en söner eller helgdag, bevista gudstjänsten i vår kyrka.

Det var ock beramadt att h. mt under sitt nyss ändade uppehåll här skulle närvara förra söndagen, men blef till följe det ogynnsamma vädret detta besök i sista stund inhiheradt.

Till i dag, pingstdagen, hade kronprinsessan af Danmark, som jämte gemål vistas här sedan en vecka, annonserat att hon möjligen skulle öfvervara gudstjänsten. Vädret var emellertid äfven nu ganska kritiskt, och den talrikt församlade menigheten började frukta att det furstliga besöket äfven denna gång skulle inställas.

Man hade redan spelat upp ingångssalmen, då kronprinsessans vagn anlände. Åtföljd af en hofdam, fröken Vedel, emottogs h. k. h. vid instigandet af minister Åkerman med friherrinna, vid hvilkas sida hon gjorde sin entré i kyrkan.

Vi fäste oss vid att kronprinsessan begagnade käpp, men detta måtte i så fall ingalunda ha berott på någon svärighet att färdas, ty en gång mera hurtig och spänstig kan man knappast tänka. För öfrigt föreföll h. k. h. frisk, glad och ungdomlig, och man har svårt att tänka sig, det hon dock redan är mormor!

Efter predikans slut, lät hon för sig föreställa pastor Stadener, med hvilken hon underhöll sig en god stund, innan hon, åtföljd af ministerparet, återvände till sin vagn.

Måhända skall någon mera granntyckt ärad läsare finna det hart när »shocking», om vi nu, efter att hafva skildrat ett furstligt kyrkobesök, öfvergå till en borgerlig dansförening! Men då äfven denna senare är så att säga en aktualitet, så hafva vi varit nog dristiga.

»Lekstugan», hvars tillvaro vi för någon tid sedan omnämnde, hade till i lördags anordnat en liten kollation, till hvilken äfven några, ej föreningen tillhörande, inbjudits. Vi tro oss ej på något bättre sätt kunna visa vår erkänsla än genom ett litet omnämnande i Idun, helst man äfven ställt närstående grupp bild till vårt förfogande.

I betraktande af den korta tid, knappa trenne månader, som föreningen arbetat, måste dess prestationer anses utmärkt lyckade. Samtliga danser och lekar utfördes med en säkerhet och en »schwung», som skulle tillförsäkrat dem succés, jag vill ej säga här i Paris, ty det berömmet är medelmåttigt, utan t. o. m. på »Skansen»! Vi skulle hafva föreställt samtliga de tio paren, men då vi olyckligtvis ej äro säkra på alla namnen, inskränka vi oss till att nämna det damen i midten är fru Olga Jonson, föreningens beskyddarinna, den unga damen till höger om henne (hon i vardagsdräkten) är en fröken Lie, dotter till Jonas Lie, samt den enda norska medlemmen. Herrn längst till höger, han i skjortärmor och knäbyxor, är herr Albin, föreningens ordförande och Iduns fotograf.

Paris, pingstdagen 1902.

EDVARD STJERNSTRÖM.

SKANDINAVISKA DANSFÖRENINGEN »LEKSTUGAN» I PARIS. ALBIN FOTO.

FRÅN DE MILITÄRA IDROTTSFESTERNA I IDROTTS-PARKEN DEN 24 OCH 25 MAJ. A. BLOMBERG FOTO. 1. ÅSKÅDARLÄKTAREN. 2. ÄMBARLÖPNING. 3. EN AF FOLKLEKARNE. 4. KAPPLÖPNING I SÄCK. 5. RULLNING MED TUNNA. 6. SEGELBESLAGNING OCH REFNING.

UR DAGSKRÖNIKAN.

EN SPORTFEST I IDROTTS-PARKEN. En stor-stilad militär idrottsfest har i dessa dagar afhållits i Idrottsparken — det populära friluftsetablissemmentet vid Sturevägen, hvilket under frih. S. Hermelins energiska och framsynta ledning blifvit ett riktigt Eldorado för allt hvad idrottsmän heter i Stockholm, och för öfrigt i hela landet.

De nu afhållna festerna voro afsedda att främja det idrottsliga intresset bland hufvudstadens garnison. Inkomsterna komma nämligen att gå till omkostnader för ett par större idrottstävlingar, som äro ämnade att afhållas denna sommar och hvilka man hoppas skola ge militärerna tillfälle till ett friskt och härdande träningslif i det fria.

Vår fotograf blef genom älskvärdt tillmötesgående af täflingskommitténs ordförande, grefve Taube, samt kapten Frestadius satt i tillfälle att taga de intressanta bilder vi i dag meddela från den militära idrottsfesten.

*

AURORE KARAMZINE †. En af Finlands äldaste kvinnor, änke-öfverstinnan Aurore Karamzine, skatade för kort tid sedan åt förgängelsen i den höga åldern af öfver 93 år. Enär hennes porträtt och en skildring af hennes lifsgärning tidigare ingått i Iduns spalter (nr 43, 1891) inskränka vi oss nu till att nämna, att hela vårt land, så hög som låg, med känslor af den djupaste saknad stått vid hennes bår, på samma gång enhvar med tacksamhet skall ihågkomma hvad allt hon i kärlek lä-

tit tusenden komma till del, det upphöjda föredöme hon varit och de rika häfvor hon strött omkring sig till fromma för nödens barn, för att bereda de af sjukdom hemsökta en tryggande tillflyktsort, för att uppmuntra allt arbete i ädla idéers tjänst. Och än mer. Då pröfningens dagar brutit in öfver Finland, »riktade hon till maktens höjder

vädjande ord af beundransvärd klarhet och fosterländsk glöd — ord, som helt visst en kommande dag skola tecknas i Finlands häfder och höja det skimmer af ljus och skönhet, som dröjer öfver minnet af Aurore Karamzine», såsom vid hennes likbegängelse den 17 maj senator L. Mechelin så varmt, helt visst enstämmigt understödd af alla, som bo och bygga inom Finlands gränser, lät orden falla sig.

Intill det sista har Aurore Karamzine varmt intresserat sig för allt, som hon visste vara förtjänt af uppmuntran och hägn. De kretsar, hvilka här af blifvit delaktiga äro ej få. Därför har hennes bortgång här väckt så allmän sorg att den utan tvekan kan kallas landssorg.

V. LINDMAN.

*

IVAR BÄCKSTRÖM †. En af hufvudstadens mera kända personligheter, källarmästaren Ivar Bäckström, innehafvaren af den mycket kända och af olika samhällskretsar mycket frekventerade restauranten Hôtel du Nord vid Kungsträdgården, afled för några dagar sedan härstädes, 48 år gammal, efter en kort sjukdom.

Bäckström började sin bana som ganymed på gamla Operakällaren, där han arbetade sig upp till dåvarande ägarens, Bengt Carlson, högra hand. Efter dennes död öfvertog han Du Nord och öfverflyttade dit de goda traditionerna från den ytterst populär vordna Operakällaren samt förstod ock att till det sista upprätthålla dem. Bäckström, som lagt i dagen ej ringa intresse för konstnärer, hade dessutom genom sitt gemytliga och

BARNPROCESSIONEN DEN 17 MAJ I KRISTIANIA. N. SKARPMOEN FOTO.

AURORE KARAMZINE.

IVAR BÄCKSTRÖM.

vänsälla väsen inom skilda klasser förskaffat sig en stor vänskrets. Närmast sörjes han af dotter och syster.

GREIFSWALDSSTUDENTERNAS besök i Skåne har utgjort en af den förflutna veckans mera uppmärksammade händelser i vårt sydligaste landskap. Af denna anledning meddela vi ett par bilder från de tyska gästernas besök i Helsingborg, hvilken vackra, lifliga och gästfria stad gjorde ett starkt sympatiskt intryck på resenärerna.

De i första bilden återgifna personerna äro, räknade från vänster till höger, Landgerichtsath, d:r Bewer, professor d:r Schmöle, konsul N. Persson, Landgerichts-president Haenisch och professor d:r Credner.

KARL XIII:S-STATYN i Karlskrona. I den vackra Hoglandsparken aftäcktes härom dagen den af professor J. Byström utförda och af drottning Josephina såsom gåfva till flottan 1866 skänkta statyn af Karl XIII.

Stoden är onekligen en prydnad för den vackra parken. Figurens dräkt är en romersk imperators med pansarskjorta och fältherremantel. På hufvudet bär han en lagerkrans. Ansiktet är vändt åt norr, hufvudet något vridet åt vänster. I vänstra handen, som hvilar på en pelare, håller han en pergamentrulle med inskrift: »actus adoptionis», som erinrar om hans adoptering af Karl Johan. På pelaren bredvid finnas anbragta ett par synnerligen fint utförda bilder, föreställande Karl XIII i toga, sittande och öfverlämnande med högra handen åt den i imperatorsdräkt klädda, stående Karl Johan ett riksapple, hvar på en Victoria-(seger-)gudinna synes sväfva, öfverräckande åt honom en lagerkrans. I den lyftade vänstra handen synes Karl XIII upplyfta den nyssnämnda rullen.

FÖRSTA NORDISKA HVITA BANDSMÖTET. Inbjudning har nu utfärdats till Nordens kvinnor att deltaga i det första nordiska Hvita bandsmötet, som äger rum härstädes den 6—8 juli i Florakyrkan, Floragatan 8. Bland de föredrag, som komma att hållas under mötet, må nämnas: »Hvad kunna vi göra för sedlighetens höjande i våra samhällen?» af fröken Maria Sandström, Stockholm; »Hvilken Betydning har Afholdsarbetet blandt Børn og hvorledes bør det helst bedrives?» af fru Ignate Carlsen, Norge; »Hvilken ställning bör Hvita bandskvinnan intaga till rösträttsfrågan?» af fru Alli Trygg-Helenius, Finland m. fl.

Anmälningar till deltagande i mötet böra insändas före den 30 juni till kommitténs sekreterare, fröken Signe Draghi, Sturegatan 10, Stockholm.

NORDISKA MUSEET har i dessa dagar i sin nybyggnad vid Lejonslätten öppnat en utställning af väfda tapeter. Vi skola i ett följande nummer i såväl bild som text lämna våra läsare en redogörelse öfver den intressanta expositionen.

KARL XIII:S STATY I KARLSKRONA.

FRÅN GREIFSWALDSSTUDENTERNAS BESÖK I SKÅNE. 1. GRUPP AF FÄRDENS LEDARE. 2. AFFÄRDEN FRÅN HELSINGBORG. 3. TYSKA KONSULATET I HELSINGBORG. ALFR. B. NILSON FOTO.

LA BLANCHISSERIE SUÉDOISE. SVENSK INDUSTRI I PARIS.

OM NEDANSTÅENDE lilla uppsats stode att läsa i någon fransk tidning, skulle ingen tvifla på att den närmast vore att betrakta som en reklam. Skulle nu ock författaren, såsom varande mindre känd för tidningens läsare, kunna misstänkas befatta sig med dylik journalistik, så står dock »Idun» höjd öfver alla misstankar i den vägen.

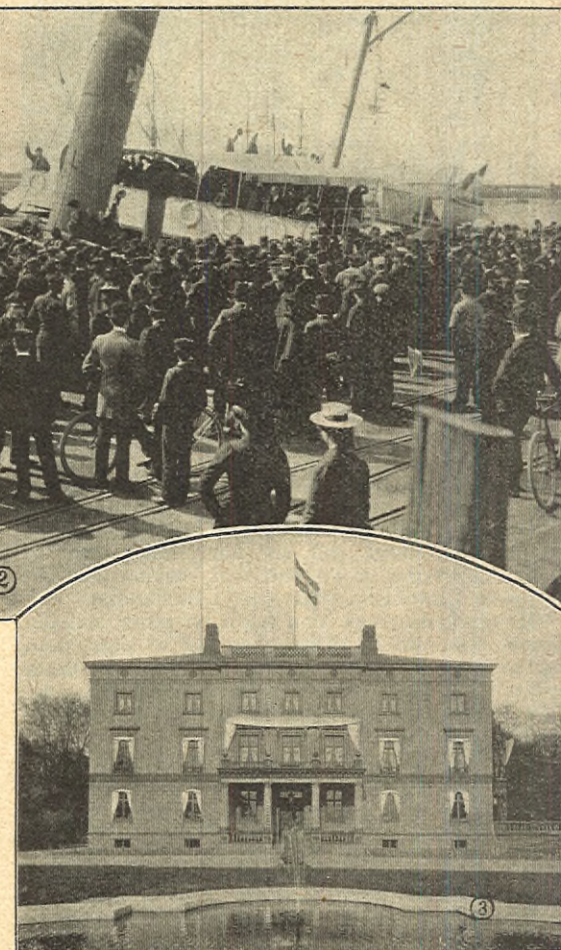
Nej, här är ej fråga om reklam, vi vilja endast göra honnör och skänka vårt erkännande åt svensk företagsamhet i förening med energi och yrkes-skicklighet, så glädjande att konstatera, när helst den möter oss utom vårt lands gränser, i främsta rummet här i Frankrike, där profven på densamma äro så ytterst sparsamma.

Det kan tyckas förmätet, ja, nära nog dumdrigt af en svensk att slå sig ner här i Paris i afsikt att lära fransmännen tvätta och stryka! Detta så mycket mera som hemma hos oss Frankrike anses som det land, där färdigheten och skickligheten att behandla linnen är mest uppdrifven. Uttrycken »fransk tvättning och strykning», hvar med våra tvättinrättningar gärna skylta, tyckas vittna härom. Här i Paris åter bjuder modet: *que Von fasse blanchir son linge en Londres*, ett talesätt, som har sin häfd sedan århundraden tillbaka, men som dock i praktiken kommit allt mera ur bruk.

Första gången jag gjorde bekantskap med *la Blanchisserie suédoise* ägde rum redan för ett par år sedan, under en tidigare vistelse här. Jag observerade nämligen en dag på en af de »större boulevarderna» en tvättstuga af den här vanliga typen, försedd med ofvan nämnda skylt. Mitt intresse väcktes genast och vändande mig till kusken, frågade jag: »Vot' patron est un suédois, n'est-ce pas?» Hans svar: »Oui, monsieur, il est un suisse,» ehuru egentligen ej bekräftande, styrkte mig dock i min förmodan, ty jag kände väl frans-

männens benägenhet att betrakta dessa båda nationer såsom en och samma. Jag beslöt att framdeles göra närmare undersökningar, men det blef, som så mycket annat man här föresätter sig, ogjort.

För någon tid sedan befann jag mig ute i Auteuil, där jag närvarit vid en löpning. Jag stod just i begrepp att taga bantåget för att begifva mig hem till Paris, då jag varnade samma eller en alldeles liknande tvättvagn. Antagande att densamma var hemmahörande i Boulogne sur Seine, en förstad till Paris, nästan uteslutande upptagen af stora tvättinrättningar, tog jag i stället spårvagnen och följde efter tvättvagnen. Denna stannade utanför egendomen n:r 69, 71 rue de Silly, och jag sprang af, ringde på, lämnade mitt kort och anhöll att få tala vid le patron. Jag behöfde ej vänta länge, ty snart öppnades porten och en stor, ståtlig man i sina bästa år visade sig. Det var mr Aug. Håkanson eller som hans namn här, där man ej känner till bokstafstypen å, skrives: Hokanson.

Jag omtalade anledningen till mitt besök, och med älskvärdt tillmötesgående blef jag inbjuden att göra en tur genom etablissemnet.

Olyckligtvis allt för litet hemma i tekniska saker i allmänhet och tvättningsyrket i synnerhet, törs jag ej inlåta mig på någon närmare redogörelse af hvad jag såg. Dock vågar jag påstå att man här tillgodogjort sig alla de sista tidernas uppfinningar och förbättringar inom området.

Väldiga, roterande byckar, tvätt- och vridmaskiner, drifna med ånga, ofantliga sechoirer, där klädernas torkning medels varmluft verkställdes på en timme, mangelbodrar och salar, där man stärkte, strök och plisserade.

Hvad jag emellertid förstod mig på och kan konstatera, det var hvit- och renheten hos det redan färdigbehandlade linnen, som väntade på att köras ut. Aldrig har jag förut sett sådana duktyger, sådant kroppslinne eller sådana stärksaker. Det var en sådan om jag så må säga frisk fraichehet, så olik den, som åstadkommes medels syror och salter.

Det är ock just denna omständighet, som utgör det Håkansonska etablissemnetets styrka, att nämligen här linnen behandlas utan alla frätande, förstörande ämnen.

Arbetsstyrkan varierar mellan ett 40- och 50-tal. Sedan jag äfven gjort en tur i stallet och beundrat de präktiga hästarne, de väldiga, inventiösa vagnarne, blef jag inbjuden att deltaga i familjens diner — Den svenska gästfriheten förnekar sig sällan! — Här fick jag nöjet göra bekantskap med madame H., en 20-årig son samt en 18-årig dotter.

MR OCH M:ME AUG. HÅKANSON.
ALBIN FOTO.

Under tiden fick jag äfven lära känna etablissemangets och dess grundläggares historia.

Behöfver jag väl nämna, att mr H. är småländing? Född i Kalmar i ett burget borgarhem, har han åtnjutit en god uppfostran. Tämmligen tidigt slog han dock in på den praktiska banan, garfvareriet. Han har studerat detta handverk i Tyskland, England, Belgien och Frankrike. Efter att år 1878 hafva gift sig här i Paris, finna vi honom i början af 80-talet som verkställare vid det stora Lundinska garfveriet i Stockholm.

Hvad det nu var, som ännu en gång lockade honom öfver till Frankrike, kan jag ej säga, men jag skulle nästan misstänka, att han vid detta beslut i ej ringa mån påverkats af sin fru, som, infödd fransyska, antagligen föredrog Paris framför Kungsholmen!

Allt nog 1889 finna vi familjen åter i Paris. Det är emellertid ej längre som garfvarer mr H. nu söker sin utkomst, utan innehar han en tvättinrättning i Faubourg St. Denis. Denna, af ganska anspråkslösa dimensioner, utbyttes dock efter några år mot en större och tidsenligare uppe på Montmartre, och för fyra år sedan installerade sig mr H. i sin nuvarande, storartade i Boulogne.

Det är år af strängt arbete, mycken omtanke och antagligen äfven af många bekymmer, som ligga mellan dessa perioder.

Att mr H. bland sina klienter räknar största delen af vår skandinaviska koloni, säger sig själf, men äfven bland de infödde har han en stor kundkrets.

Såsom erkännande för yrkesskicklighet har han från de senaste utställningarna här hemfört tvänne medaljer: en i vermeil, en i guld.

Mellan arbetsgivare och personal råder ett det bästa förhållande.

Inom intet yrke här tror jag att strejker äro så vanliga som inom tvätteriets, men hittills har la Blanchisserie suédoise varit oberördt häraf. — Dock, en gång såg det hotande ut, — berättade mr H. — »det var under senaste utställningssommaren. Såväl i Paris som i förstäderna voro alla tvättinrättningar stängda, men hos mig fortgick arbetet utan afbrott. Visserligen kommo grevister äfven hit och pockade på att äfven jag skulle stänga, men jag stod lugn i min port med mina tvänne stora hundar bredvid mig och man fann ej rådligt gå »from sounds to things»!

Ja, allt har gått mig utmärkt väl i handom, och jag har mycket att vara tacksam öfver.

Min fabrik står nu på säkra fötter och antagligen måste jag snart ytterligare utvidga densamma. Själff ännu fullt arbetsförför, har jag i min hustru och mina barn den bästa hjälp.

Tänker ni nu skriva något om hvad ni har sett här, så tillåter jag det endast på det villkor att ni starkt betonar, att det är min hustrus förtjänst i lika grad som min egen att la Blanchisserie suédoise finnes till och att det är hvad det är.»

Med beredvillighet lofvande att föga oss i detta sine qua non bjödo vi vårt angenäma värdfolk farväl och lämnade så det lilla idylliska Boulogne.

EDVARD STJERNSTRÖM.

MÄSTERSKYTTEN.

SE, DÖDEN, se döden, med mausegevärl och skarpa patroner i bältet han bär. Han ligger på lur bakom stenar och snår vid vägen, där människoströmmen går.

Vi skratta och gråta, vi kyssas och slåss, vi minnas och glömma att han siktar på oss. Han skjuter i högen, han kan precision, han kornar ej länge eller spar sin patron.

Han skjuter på håll, ty långt går hans blick, den tomma och mörka, och jämt är det prick. Vid början af vägen, vid slutet också, långt, långt bort i fjärran, där stupa de då.

Ibland är det snabbeld, ibland spridda skott, men tro ej han upphör, han laddar ju blott! Gå på! kanske hinner du smyga förbi — han hittar dig sedan! Ty ingen går fri.

Hur fort du än går, hur du hejdar din gång, den hvisslande kulan dig når i ett språng. Ej batar dig harnessk, ej skölden ger tröst, ej lockar du mer, om du blottar ditt bröst.

I natt och i mörker, i dagsljus och sol, i tidiga timmar, då hanen gol, i dagskampens möda, på drömmarnas stig han ser dig, och vill han, så skjuter han dig.

JEREMIAS I TRÖSTLÖSA.

GAMLA VANOR. SKISS FÖR IDUN AF ULLA LINDER (»BIBETTE»).

HENNES NÅD hade nyss vaknat upp ur sin sedvanliga middagsslummer, en mycket ljufvig och hvilande middagsslummer; hon stod nu och såg sig omkring i sitt lilla förmak med pröfvande, kritiska blickar för att se, om Lovise-Cathrine ordnat allt så, som det skulle vara.

Det var så nått och fint därinne, och så skärt allting som i ett riktigt flickrum. Ljusröda tapeter var det, med ett konstrikt mönster af stora blommor, mellan dem slingrande blad och stjälkar och här och där små fåglar och fjärilar med utbredda vingar som till flykt. Den lilla pärlfärgade, svängda soffan, länstolarna med sina runda ryggar och de små, fyrkantiga, högbenta taburetterna voro alla öfverklädda med glänsande damast i matt rosa. Vårdinnan själf till och med stod där så rosenröd och fin, i stil med allt det öfriga, i sin styfva moirée antique-klädning, öfversållad med blekröda nyponblommor och med den gammaldags, fyrkantiga uringningen öfver barmen. Det gråa håret var uppsatt högt i en tunn knut på hjässan, men ansiktet därunder var så vitt och skärt som trots någon sjuttonårig tärnas, ja, om möjligt ännu mjukare, ännu jämnare gingo färgerna i hvarandra, och pudrets matta hvithet förhöjdes genom två små svarta moucher, en på hakan och en på vänstra kindbenet. Mon Dieu! hennes nåd hade väl ej för intet i väl 20 år varit en prydnad vid hofvet. Drottning Lovisa Ulrika själf hade lärt henne att blanda den skära kindfärgen.

Hon gick ända fram till den lilla brokiga mahognybyrån, det enda mörka föremålet i detta glada förmak, böjde sig ned öfver den blanka skifvan och granskade den noga för att se, om dammet var riktigt väl aftorkadt, ty hennes nåd såg ej så väl nu mera. — Gunås, när man är nära 70 år!

»Men, mon Dieu, Lovise-Cathrine! — Ljussaxen! Ljussaxen!»

I lampetterna på hvar sin sida om soffan brunno tjocka, gulhvita vaxljus med små, matta lågor, och hennes nåd hade plötsligt upptäckt, hur vekarne stucko upp långa glödande hufvuden högt ofvanför dem, under det en smal rökstrimma steg dallrande upp mot taket.

Lovise-Cathrine kom just i dörren, bärande på armen en stor bricka med tékoppar, blänkande silfverskedar och välförsedda kakkorgar. Hon satte ner brickan på en taburett och kom fram till byrån med närsynta, sökande blickar.

»På sin plats, hennes nåd, ackurat på sin plats som alltid, midt för näsan på hennes nåd.»

Och just som hennes nåd fick syn på ljussaxen, som låg där pryddig och blänkande på sin lackerade bricka, grep Lovise-Cathrine den med gamla, krokiga fingrar och befriade ljusen fort och ge-svindt från de obehagliga »tjufvarne».

»Det är så godt du dukar till sex,» fortsatte hennes nåd, »man vet ej hvilka, som kunna komma. Sex borde väl räcka, tycker jag, eller hvad tror du, Lovise-Cathrine.»

»Ähjo — jag tänker väl,» svarade Lovise-Cathrine efter litet funderande och så ordnade hon sex stora, skärblommiga tékoppar med förgyllda kanter och förgyllda handtag på det aflånga tébordet, som var försedt med uppstående kanter rundt omkring och en skifva af skärblommigt porslin, på hvars midt en idyllisk grupp af herdinnor med små miniatyrlam och uppvaktade af herdar i frack och stångpiska tronade. Det var alltsammans, både bord och servis, en present af salig drottning Lovisa Ulrika, och kom i bruk endast hvar fredag, ty hvar fredag hade hennes nåd mottagning.

Vecka efter vecka och år efter år hade Lovise-Cathrine ordnat det lilla tébordet precis på samma sätt, och precis som i dag hade hennes nåd undrat, om sex kuvert skulle räcka, man visste ju ej hvilka, som kunde komma, och Lovise-Cathrine hade funderat en stund, men alltid slutat med sitt »ähjo, jag tänker väl.» Och vecka efter vecka, år efter år hade bara en besökande infunnit sig, alltjämt densamme. Och ingen annan kunde de heller vänta, det visste de båda gamla så väl. Hvem annan skulle väl besöka hennes nåd här i denna lilla afkrok af världen, denna lilla småstadshåla, som endast var befolkad af krämare och handverkare, mer än majoren — den gode gamle majoren, hennes nåds sväger och ungdomsvän, han, som, likasom hon numera, hade dragit sig undan världsbullret och societeten, där man redan glömt dem, men hvilken de båda ännu behöll i lika ljust och välvärdadt minne.

Majoren hyrde den ena flygeln vid Broberga herrgård, en fjärdingsväg utanför staden, och hvar fredag, hur dåligt vädret och väglaget än voro, promenerade han in till staden, till »syster Constance's» mottagningar.

Precis klockan fem hördes de välkända stegen i trappan och skrapningarna på mattan utanför tamburdörren och som alltid skyndade hennes nåd in i sängkammaren, gläntade ett grand på dörren, som ledde ut till köket och hviskade: »Lovise-Cathrine! Majoren!»

Men som alltid hade Lovise-Cathrine redan hört, och stod nu i tamburen som bäst i färd med att hjälpa majoren af med den tunga, varma tubluben.

Hennes nåd kastade en sista blick på sin frisure och toilette i den stora, runda toilettespeglern, tryckte fast mouchen litet bättre, strök upp håret ur nacken, och trädde så pryddig och leende ut i det lilla förmaket, på samma gång som majoren, nyrakad, parfymrad och sirlig kom in från andra sidan genom dörren till matsalen.

Och precis som fredagen förut och alla fredagar förut såg hennes nåd upp på honom med en glädte öfverraskad blick. — »Nej se, bror Jean! — Så roligt — ett så kärt besök! Välkommen, bror Jean!»

Och majoren kysste den lilla tunna handen två gånger och svarade: »Charmant som alltid, syster Constance! Lika ung, lika älskvärd! Det är bara jag, som blir gammal.»

Så slog man sig ned i den lilla svängda soffan och började konversera sirligt och stilla. När en halftimme hade gått, sade hennes nåd med en liten suck: »Nej, vi vänta bestämdt inte längre med téet! Jag tror, vi få ej någon mer visit i dag!»

Och så ropade hon utåt köket: »Lovise-Cathrine, tag in téköket!»

In kom Lovise-Cathrine med téköket, skinande blankt och rundt som en sol, sjungande och utsändande en sky af het, sjudande imma. Och majoren lutade sig bakåt i soffan, gnuggade beläten händerna och sade med en liten nick åt den välkomna synen: »Det skall smaka riktigt

godt, syster Constance, riktigt godt! Jag känner mig just som litet frusen efter promenaden!»

Och hennes nåd serverade té och socker, gräddor och småbröd. Hon visste precis, hur mycket bror Jean ville ha, och majoren satt och såg på, leende och belåten, kysste så den lilla handen, som räckte honom koppen och mottog tåligt de oundvikliga snubborna.

»Men, bror Jean, hvad är nu det! Jag kunde ju spillt ut hela koppen! — Nå-nå!» — Men hennes nåd kunde likväl ej låta bli att på samma gång se smickrad och charmerad ut och majoren bara skrattade åt snubborna.

När man druckit té och Lovise-Cathrine burit ut det vackra, skärblommiga porslinet och kakorna och alltsammans, reste sig hennes nåd och gick fram till det lilla klavéret.

»Hvad säger bror Jean, om vi skulle musicera litet?»

Och medan majoren letade bland noterna fram något lämpligt, fällde hennes nåd upp locket, gled helt lätt med näsduken öfver de smala, gulnade tangenterna och tände ljusen.

Det var en mild, sprödd klang i det gamla klaveret, tonerna kommo lätta och mjuka, som om de sprungit på tå, rädda att störa eller oroa. Majoren spelade basen och hennes nåd den svårare första stämman med löpningar, mordenter och drillar. Det var Mozarts sonater och Haydns och Beethovens symfonier, svåra saker alltsammans! — Ahja, men så vackra och upplyftande! Det var ej godt att följa med i takten, när fingrarna började bli gamla och styfva och osäkra i anslaget, men de båda togo, som genom en tyst öfverenskommelse, allt i adagio och piano. Om det stod »presto prestissimo», eller »allegro vivace», eller »fortissimo furioso», läto de sig intet bekomma, utan spelade på lugnt och sirligt efter sitt eget manér.

Majoren var sig icke riktigt lik i dag, hennes nåd hade observerat det, strax han kom inom dörren. Det hade visserligen gått i sin vanliga ordning alltsammans, hälsningar, konversation och tédrickning och handkysningar, men där var ändå något, som mankerade. Han hade ej gjort sin vanliga promenad bort till byrån för att se på termometern, inte hade han sett efter tjuvarne på ljusen, hennes nåd hade själf måst putsa dem två gånger, inte heller hade han talat om några hofhistorier, inte ens nämnt gamla tider och minnen, som eljes brukade vara deras stående samtalsämne. Och nu i å quatre mains'et snubblade han och slog falskt mer än någonsin. Hennes nåd satt där och undrade, hvad det kunde vara, och blef riktigt nervös af funderande och oro.

Hvad var det? Mon Dieu, hvad kunde det väl vara?

När de kommit igenom en sonat och en lång, knagglig symfoni, reste majoren sig och torkade svetten ur pannan, så böjde han sig artigt ned och kysste den lilla handen, som låg kvar på tangenterna.

»Merci, chère soeur!» sade han. »Jag har förtjänt snubbor i dag, kära syster, men sjung dock en liten chanson! Den där lilla af Bach till exempel.» Han började gnola melodien med handen, lyft liksom för att marquera takten.

Hennes nåd försökte som vanligt ursäktas sig med, att hon var hes, att hennes röst var borta, allt för gammal för att kunna sjunga chansoner, o. s. v., men under tiden letade hon mellan notpackorna fram ett gulnadt och nött häfte, satte sig tillrätta igen framför instrumentet och började preludiera.

Majoren gick bort och satte sig i en länstol, så att han kunde se hennes ansikte öfver klaveret. Rösten ljöd så tunn och svag, den påminde just om den diskreta tonen i det gamla klaveret, men för honom därborta i länstolen klang den ännu lika tjugande fraiche och silfverklar som för femtio år sedan. Han satt och nickade i takt med melodien och smålog för sig själf, men allt emellanåt förde han handen upp emot bröstfickan och kände efter, att det fanns kvar, det där lilla brevet, som gifvit honom så fullt upp att tänka på hela natten och hela dagen. Han vred sig fram och tillbaka på stolen, lutade sig bakåt och såg på den gråhåriga sångerskan med beundran i sina mörka, djärfva ögon, böjde sig så framåt med armbågarna mot knäna och stödde hufvudet i handen.

Mon Dieu — om han hade det sagdt ändå! Hur skulle han börja! Hur få fram det alltsammans — ändtligen, ändtligen efter alla dessa år af väntan och längtan! Kanske var det allt för stor hardiesse af honom. Kanske skulle hon fatta humeur och taga det som en impertinence! Men det var honom omöjligt att tåga, han måste försöka få fram det! Det brände och stack därinnanför den ljusblommiga sidenvästen, det gick ej att tysta ned och lugna mera!

Hennes nåd hade för en god stund sedan sluta

sin chanson, satt nu och väntade på de sedvanliga complimenterna. Hon såg på honom en stund med oroliga, bekymrade blickar, steg så upp, blåste sakta ut ljusen och kom fram och satte sig bredvid honom.

»Seså, min vän,» sade hon, »säg mig nu, hvad det är. Har något ledsamt hänt?»

Han såg upp på henne och hon blef helt brydd och perplexe vid den varma, eldiga blick, som mötte henne ur de mörka ögonen med sina buskiga, gråa ögonbryn och sin rikedom af rynkor, streck och vinklar omkring.

»Hvad är det, Jean?» sade hon mycket lågt med darrande röst.

Han svarade ej, drog bara fram brevet ur rockfickan och räckte henne det, men hon sköt hans hand tillbaka.

»Nåja, det är detsamma, berätta mig hvad det är, Jean.»

Och så började han berätta.

Det hade kommit bref från Ljungbergs, där stackars Jacques vårdades. Hon visste ju såväl som han själf, att de voro de bästa, samvetsgrannaste människor, som troget och väl vårdat stackars Jacques i alla dessa långa, tunga fyrtyotie år. Han hade ju också funnit sig väl där, vant sig godt vid dem och förhållit sig stilla och lugn alltjämt på de senare åren, men så med ens hade raseriet och den gamla manien kommit öfver honom igen. De voro ej beredda på det och så, innan de kunnat hindra det, hade han skaffat sig en tågstamp och... majoren förde handen öfver nacken och gjorde en betecknande rörelse bort mot kakelugnsspjället.

Brevet hade ej kommit fram förrän i går, ty postgången var ju så långsam och hade nu blifvit ytterligare fördröjd genom yrvädret, så att redan för flere dagar sedan måste de ha begravt honom.

Hennes nåd satt rak och stilla, såg ut framför sig med en frånvarande blick, men rynkorna kring mun och ögon, som eljes plägade vara nästan dolda af smink och puder, framträdde allt mer, skarpa och tydliga.

Jacques! — Stackars Jacques — hennes vackra Jacques! Herre Gud, att han var död, att han ändligen fått sluta! Gud ske lof — Gud ske tack och lof! ... Fått sluta! Mon Dieu — han hade ju gjort det själf! Ah, det var ändå rysligt!...

Det blef en utgift mindre, en dryg utgift mindre! Visserligen hade bror Jean betalat hälften, men i alla fall — tänk — kanske hon skulle få råd att resa till staden — till hofvet! Hennes nåd hyste en brinnande önskan, att ännu en gång få komma till hofvet, medan det gamla, kära kungahuset var regerande och den goda drottning Hedvig Charlotta, som hennes nåd mindes såsom en ung, glad furstinna, ännu bar kronan. Men — men, det hade ju varit sådana dyra tider. Bättre kanhända att tout à fait vara ifrån alltsammans och lefva något så när godt och ständs-enligt i en sådan här liten häla, än att komma dit, där allt lockar och frestar till extravaganser och utgifter. Bättre att vara den enda »hennes nåd» här, än kanske en bortglömd nolla därborta! Så sade hennes nåd visserligen aldrig — bevars, hon tänkte det knappast! Det var bara en inre aning, som dunkelt gjorde sig hörd emellanåt, när längtan dit bort blef henne för stark, och den där aningen kom henne alltid att resignera. Med en liten suck af blandadt vemod och välbehag öfver, att hon dock var den enda »hennes nåd» på trakten, hade hon funnit sig i sin själf-förvisning.

— — — Men — Herre Gud! — hur kunde hon tänka på sådant nu genast! — Hon rodnade genom sminket och slog ned ögonen, förvirrad och skamsen.

Majoren hade suttit tyst en stund. Han hade stoppat in brevet igen i sitt kuvert och tillbaka i bröstfickan också, så böjde han sig framåt ett par gånger, som om han velat säga något mera, men kunde ej få fram det och hejade sig i sista minuten. Men när hennes nåd med ens rodnade så där som en ung flicka och blef så förvirrad, var det, som om all hans gamla hardiesse och käckhet kommit tillbaka.

»Ack, lilla barn,» tänkte han och det gamla hjärtat började klappa i hastig takt, »hvad det klar henne att rodna.» Och så böjde han sig än en gång fram, ända fram emot henne och började tala hastigt och allvarligt.

(Forts.)

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS Prima Tvätt-Tvål

KUNGL. TEATERN. Sällan har väl en vårsång vid någon af våra teatrar haft ett uppvisa ett så stort antal debutanter som den nu pågående vid k. teatern. Det har varit oss absolut omöjligt att följa dem alla. Debutanterna få emellertid trösta sig med att, om de duga någonting till, så få vi nog tillfalle att framdeles sysselsätta oss med dem. På sistone hafva emellertid ett par föreställningar gifvits, båda egendomligt nog upptagande operor af Gounod, hvilka föreställningar vi på grund af flere nyheter i rollbesättningen, hvaribland ett par debuter, anse oss böra omnämna.

Sistlidne lördag gafs »Faust» med ej mindre än tre af hufvudpartien nybesatta. Titelpartiet sjöngs här för första gången af hr Axel Nordqvist, ej utan framgång. Stämman är ännu dock ojämnt utbildad med då och då förekommande tjocka halstoner. Intonationen företedde och åtskilliga brister. Textuttalet är däremot ganska tydligt och spelet rätt erkännansvärdt. Måhända var hr N. denna afton ej fullt disponerad. I Valentins roll debuterade hr Strömberg, som till förre operasångaren Strömberg. Han visade sig äga en vacker och klangfull barytonstämma, som han använde med mycket förstånd. Begåfvad därefter med en ståtlig figur och ett ledigt sätt att röra sig på scenen, torde hr S. redan efter sitt första uppträdande kunna betecknas som en synnerligen lofvande debutant. Han rönt ock lifligt bifall. Största intresset för aftonen väckte dock fröken Svärdröm, som nu för första gången utförde Margaretas parti. Den i förstone något spåda stämman har vunnit betydligt i bredd och klang och detta ej blott i djupet och mellanregistret, utan äfven i höjden. Intonationen är ock synnerligen god, textuttalet klart och redigt, spelet skiftande och uttrycksfullt. Det var en alltigenom god prestation, som väl förtjänade det rikliga bifall, som kom den unga framåtgående sångerskan till del. Herr Söderman gör en förträfflig Mefistofeles-typ och fröknarna Hallgren och Edström fylla väl sina uppgifter som Siebel och Marta. Föreställningen, som bevistades af en nästan fulltalig publik, leddes af förste hofkapellmästaren Nordqvist.

På söndagen gafs »Romeo och Julia» med fröken Lagergren som debutant i den kvinnliga titelrollen. Fröken L. hade vi vid Filharmoniska sällskapets senaste konsert tillfälle att omnämna som en ung lofvande sångerska med en ganska behaglig, rätt hög sopranstämma och tydliga anlag för koloraturång. Hennes uppträdande som Julia bekräftade detta vårt omdöme, ehuru vi ej kunde undgå att tycka, att stämman vid konserten klingade varmare än från operascenen. Måhända berodde detta på en helt naturlig debutantdröja eller möjligen af någon liten indisposition. Stämman är som sagdt rätt hög och ganska omfångsrik och torde, sedan den nått mera fyllighet, blifva ganska användbar i dylika partier som Julias m. fl. Apparitionen är behaglig och figuren rätt ståtlig, båda delarna goda underlag för spelet, som naturligtvis ännu är outveckladt, men dock röjer goda ansatser. Bifallet från den ej just tabrika publiken var ganska lifligt.

RÄTTELSE.

I notisen om fru Carolina Blomdahl i förra numret af Idun stod angifvet, att den gamla ingick i sitt sjuttionde år i stället för sitt sjuttittonde, hvilket härmed beriktigas.

Promenadtyger i Kläde, Zibelin & Satin. Bluslifsiden och Tvättsiden. Mouseliner och Bomullstyger. Stör ta urval, billigaste priser.

Aug. Carlsons Eftr.
50 AXEL LEWIN 50
Vesterlånggatan

Profver till landsorten franko. Expedieras mot efterkraf eller postförskott. Fraktfritt då ordern uppgår till 25 kronor. Modeplanscher medfölja hvarje sändning.

I Iduns Hjälpreda

för Hemmet läses under rubrik

»Om hudens vård»:

— — — Bland alla de medel, som rekommenderas för bevarande eller förbättrande af hya, anses boraxbenzoë såsom det bästa — — — Mot finning och oren hy är bästa medlet en längre tids begagnande af borax-benzoëtvål — — —

HENRIK GAHNS

Borax-Benzoë-Tvål

omtyckt sedan många år, säljes i parfym- & tvålbodas m. fl.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.

(Föreståndarinnorna: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 1-7 JUNI 1902.

Söndag: Grönsoppa, kokt lax med holländsk sås; stekta morkullor med salader; rabarbertårta med vaniljsås.

Måndag: Grytstek med potatis; frusen grädde med ungdomsbakelser.

Tisdag: Sillbullar med korintsås; äggmjölk med skorpor.

Onsdag: Köttkroetter med champignonsås; rabarberkräm med mjölk.

Torsdag: Köttsockpa; syltpannkaka.

Freitag: Rullbiff med potatis; rödvinssoppa.

Lördag: Afredd buljong med rostadt bröd; inkokt braxen med grädde och pepparrot.

RECEPT:

Rabarbertårta (f. 12 pers.).
Mördeg: 4 hg. smör, 4 hg. mjöl, 90 gr. sötmandel, 90 gr. strösocker.

Rabarberfyllning: 1 halft kg. rabarber, 150 gr. socker.

Marängmassa: 5 små äggwhitor, 125 gr. socker, 2 msk. vaniljsocker.

Beredning: Smöret tvättas, om det är salt. Af smöret, mjölet, den skällade och rifa mandeln samt sockret beredes en vanlig mördeg, som sättes ut att stelna. Rabarbern skalas, skäres i bitar och kokas tillsammans med sockret, tills den blir mjuk, då den upptages med hälslef och får afrinna.

En ringform smörjes med smör, hvarefter botten och 10 cm. af kanten beklädes med mördegen, och tårtan insättes i ugn att grädda. Rabarbern utbreddes på tårtan, som sedan garneras med marängmassan på vanligt sätt, och tårtan insättes ännu en gång i ugnen att få vacker ljusgul färg. Den serveras med vaniljsås eller grädde.

Frusen grädde (f. 6 pers.). 1 lit. tjock grädde, 3 msk. vaniljsocker, 1 kkp. hallonsylt.

Beredning: Grädden vispas till hårdt skum, hvarefter hallonsylten och vaniljsockret nedröres. Grädden fryses i glacemaskin eller glacedosa, och när den är nästan frusen, packas den i formar, som ställas i en balja med is och salt. Då den skall serveras, uppstjälpas formarna, och grädden garneras med hallonsylt.

Ungdomsbakelser (f. 6 pers.). 3 ägg = 145 gr., 145 gr. socker, 145 gr. smör, 145 gr. mjöl, vinbärgelé, glassyr.

Beredning: Äggen och sockret röras, tills det blir hvitt. Smöret skiras och utställes att kallna. När det är kallt, röres det, tills det blir hvitt, och blandas sedan till äggsmeten. Sist nedröres mjölet, hvarefter smeten utbreddes ganska tunt på väl rengjord och smord plåt och gräddas i svag ugnsvärme. Kakan delas i 2 halvor, den ena bstrykes med gelé och den andra lägges öfver, hvarefter kakan glasseras och skäres i rutor på snedden, medan den ännu är varm.

Göteborgs Pistage Wafers

rekommenderas speciellt!

(3)

varme. Kakan delas i 2 halvor, den ena bstrykes med gelé och den andra lägges öfver, hvarefter kakan glasseras och skäres i rutor på snedden, medan den ännu är varm.

Köttkroetter (f. 6 pers.). 2 msk. smör, 4 msk. mjöl, 3 kkp. buljong, 5 kkp. stekt eller kokt kött, skuret i tärningar, salt, hvitpeppar.

Till panering: 2 ägg, 2 kkp. stötta skorpor.

Till kokning: 3 fjärdedels kg. flottyr.

Beredning: Smör och mjöl sammanfräsas, buljongen påspädes, köttet lägges och stutningen får koka 10 min., hvarefter den atsmakas. Massan utbreddes på ett flatt fat att kallna och små sockertoppstormiga kroetter formas däraf. Dessa rullas i stötta skorpor; hvarefter de få stå att torka 1 half tim. Flottynen upphettas, kroetterna kokas gulbruna däri och uppläggas på gråpapper att afrinna. De garneras med persilja och serveras med champignon- eller brun sås.

Syltpannkaka (f. 6 pers.). 3 små kkp. mjöl, 6 kkp. gräddmjöl, 2 ägg, 1 och 1 half msk. smör, hallonsylt, 3 dcl. tjock grädde, 1 msk. socker, 1 hg. sötmandel.

Beredning: Mjölet siktas i ett fat, äggen uppvispas med mjölet och nedröres i mjölet, sist tillsättes det skirade, men afsvalnade smöret, hvarefter smeten får stå och svälla i tim. Pannkakslaggen upphettas långsamt, hvarefter den penslas med skiradt smör. Så mycket smet ihälles, att pannans yta nått och jämnt täckes. Pannkakorna gräddas blott på en sida, uppläggas på varmt fat med den ljusa sidan upp och öfverstrykas tunt med varm sylt. Då alla pannkakorna äro gräddade, öfverslås det hela med grädden, tillsatt med sockret och uppvispad till hårdt skum. Sist öfverströs den skällade och fint hackade sötmandeln.

Rullbiff (f. 6 pers.). 1 kg. benfritt oxkött (fransyska) 1 half msk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 1 rödlök, 3 msk. smör, 1 lit. buljong eller vatten. Sås: 1 half msk. smör, 1 msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. tunn grädde.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten. Det skäres därefter till en större aflång skifva, hvilken beströs med peppar och salt, samt den skalade och fint hackade löken. Köttet hoprullas och ombindes väl med snöre, förut doppadt i kokande vatten samt brynes i smöret. Kokande buljong eller vatten påspädes, och köttet får steka 3-4 tim. Under stekningen bör den ofta påspädas och öfverösas med buljongen. Såsen beredes enligt allmänna regler för såser.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

28-ÅRIG FRU. 1) Troligen intet att göra. 2) Nej, det låter sig ej göra. 3)

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

Ja, lätta gnidningar (i hvilken riktning som helst), 2 a 3 minuter dagligen.

FINSK FLICKA. Bero alltid på inre orsaker. Se svar till 30-årig fru i nr 10.

TACKSAM. Nej, det är blott affärshumbug. Se svar till Vera på Liden i nr 7. Orsaken bör nämnas. Utsiktarna goda.

15. 1869. Humbug, afsedd för den lättrogna allmänheten, hvilken i regeln är alltför benägen att låta locka sig af alla braskande löften i annonser om medicin af hvarjehanda slag.

GRUBBLANDE FLICKA. 1) Nej, 2) och 3) Verka, liksom alla dylika medel blott tillfälligt och förvärja det onda, och detta gäller äfven om dylika medel, ordinerade af läkare. 4) Jo, så är det.

DONNA LESELA. Se svar till Z-A i nr 1. »Tillförlitliga» medel finnas ej.

AGDA. Oss veterligt ingenting omedelbart verkande. Hufvudsaken är naturligtvis lätt genom långvarig, af läkare (helst specialist) ledd behandling söka bota själva orsaken, i det fall troligen en nervös magkatarr.

34-ÅRIG FINSKA. Troligen s. k. urinsyrade salter, som i detta fall ej torde ha mycket att betyda. Dock är ju i alla händelser undersökning önskvärd.

PAPPAN. 1) och 2). Nej, det är en rätt vanlig sak. 3) och 4) Föga troligt vid denna ålder.

19 ÅR. 1) Mycket olika — en månad eller mer. 2) Ja. 3) Med en viss grad af sannolikhet genom uppkomsten af de

Begär mönster af våra vår- och sommarnyheter.

Specialitet: Tryckt Siden-Foulard, genombrutna sidentyger (à jour). Rå- och Tvättsiden för kläder och blusar från 90 öre pr mtr.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bostaden

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz)

— Siden-Export. —

Köp Foulard-Siden!

Palestina vin (Sjukvin)

Detta äkta oförfälskade Druvvin, stärkande, välsmakande, rekommenderadt af Hrr Läkare såsom utmärkt sjukvin, särskildt för konvalescenter och klana personer såväl äldre som barn, enastående som förmiddags- & dessertvin expederas af undertecknad i lådor à 6 but. Kr. 10. —, 12 but. Kr. 20. — fritt emb. mot insänd likvid. — Importör och ensamförsäljare för Sverige H. Heintz, Vin-Nederlag, 39 Karlavägen, Stockholm.

Analys N:o 120170 å ett prof märkt »Palestina vin» (sjukvin) Alkohol 13,43 %, Vinsyra 0,30 %, Extract 14,06 %, Mineralämnen 0,22 %. Främmande färgämnen frånvarande. Extracten utgjordes till väsentlig del af Druvsocker 13 %.

Profvet är sålunda att anse som ett oförfälskad (sött) vin af god beskaffenhet.

Stockholm den 23 januari 1902.
JOHN LANDIN,
Hand. Kemist i Stockholm.

BRAI BILLIGT!

Promenaddräkter (Jaquett och Kjol) efter beställning af utm. goda varma tyger från 35 kr. i ett för allt.

FRU ÖRNS ATELIER,
19 Tunnelgatan.

Obs! Bal- och Supédräkter. Välkänd, eleg. stil.

Hvarje häfte af »Moster Emmas Väf. bok» kostar 1 krona 35 öre. Första häftet mattor. Andra häftet gardiner, promenad- och bruddräkter m. m. Erh. mot postf. från utg., adress Kuddby.

Huru mycken sjukdom

skulle icke kunna undanröjas, om alla, som äro sjuka, oförtöfvadt följde uppmaningen: skrif strax till Leonard Ruckman & Co., Karlbergsvägen 24, 3 tr., Stockholm, och uppgif (eller beskrif) Eder sjukdom, namnet på denna tidning samt Eder fullständiga bostads- och postadress, så erhåller Ni kostnadsfritt alla erforderliga upplysningar om, huru Ni kan uppnå bot.

För blomstervänner

finnas att tillgå väl härdade och skolade blomster- och köksplanter:
Äkta Cactus Dahlior, nya sorter pr puss. 4 kr.
(Nyheter) Hohenzollern, Damen och Chrysanthemumaster pr 100 2 kr.
Löfkojor, många färger, pr 100 1,50 kr.
Morganil-Nejlikor och Violer pr 100 8 kr.
Diverse grupp- och infattningsväxter.
Jordgubbsplanter, Laxtons Noble pr 100 3 kr.
Blomkalsplanter pr 100 2,50 kr.
Selleri och Purjo pr 100 1,50 kr.
Diverse kälplanter pr 100 1 kr.
Tomatesplanter pr st. 20 öre.

Rotebro Handelsträdgårdar, Rotebro.

Förteningar

med rent engelskt tenn verkställas alla dagar till billigaste pris.

C. W. Dahlstedt & Svensson,
25 Norrlandsgatan 25.
Rikstel. 2138. Allm. tel. 5346.

Läs och märk!

Af alla ekmöbler fås de bästa från Ekmöbelfabriken i Nyköping. Begär prisurant.

KAMRATEN,

illustrerad tidning för Sveriges ungdom,

har genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda hos såväl föräldrar och målsmän som hos de unga själfva allt mera befäst sin rangställning som vårt lands förnämsta ungdomsblad.

Pris för helt år 3 kr., half år 1: 75.

Alla numren från årets början kunna ännu erhållas.

Försumma icke

att taga med till sommarnöjet på landet några burkar af Lagermans Bakpulver Tomten, ty med tillhjälp häraf kan i en vanlig järnspis bakas färskt kaffebröd (och annat bröd) dagligen med ringa besvär och på kort tid. Det behöves nämligen ingen jäsnings före gräddningen i ugnen, utan det går lika fort att baka bröd med detta bakpulver som att grädda en vanlig ugnspannkaka.

Enligt intyg från Kemiska stationen i Jönköping tillföres brödet för hjärnverksamhet och benbyggnaden värderika närsalter. En liten smula af detta bakpulver i plättar, pannkakor, köttbullar etc. göra dessa lätta och porösa, och man kan i stället spara på ägg. Säljes hos alla välförsedda specerister i riket. Fabriken »Tomten», Göteborg.

Rättviks Badanstalt

öppnas den 12 juni. Tillfälle för barn att i en frisk härlig natur få stärka sina krafter och samtidigt få undervisning i vanliga skolämnen, engelska och tyska. Afvensom hjälp med ferieläsning. Prospekt från C. F. Carlsson, Mästersamuelsgatan 57, Stockholm.

Vid Vettern och Omberg

i härligaste natur

Borghamns Turisthotell.

Godt bord — propra rum — varma och kalla bad. — Rikstelefon. — Postadress Borghamn.

Brunns- o. Badinrättningen

Alsäck.

Härligt läge vid Gullmarsfjorden, 1 m från Lysekil. Varma och kalla bad. Fisk segling, lawtennis. Vidsträckt vacker park. Utmärkt kök. Rum med goda sängar. Billiga priser. Rikstelefon. Vidare genom Oiga Dahl, Lysekil.

Fröken OLGA DAHLS

PENSIONAT

i Lysekil och Alsäck rekommenderas. Adress LYSEKIL.

INTET GOLFDRAG

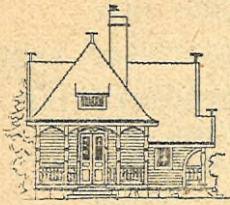
eller SKUROS mera om man använder

FORSHAGA LINOLEUM MATTOR

Till glödrättning och målning

finnas Blom- och Sybunkar, »Taggbyttö Kåsar», Ståfvor, Stänkor, Laggekål i min tyr. Askor alla slag. Stort lager af alla sorters spånkor. Begär en profsändning från Hushållningssällskapets Slöjdmagasin, Karlskrona.

Vänta icke, utan blif nu agent och sälj Visitkort, Stämplar, Sigill, Fiskredskap, Korta varor m. m.

för John Fröberg, Finspong. Illustr. priskur. gratis, ej franko. Giss-täflan 1902. 600 presenter, däribland en villa om 2 rum och kök, på egen grund, bortgifvas!

eder från förra gången sannolikt bekanta symptomen eller obehagen. 4) Nej. Dr — d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Aro frågorna af den art, att de rätteligen höras hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 204. Vi äro två Stockholmsflickor, som tänkte tillbringa ett par månader i sommar vid någon liten badort å skånska kusten. Gif oss nu ett råd. Somliga råda oss att fara till Båstad, andra till Engelholm, där det lär vara vackert och ej så dyrt. Finnes det skog där, kan man lefva ett enkelt och trefligt sommarlif, och ej något stelt badortslif? Ni, som känna till hur där är, sägen oss hvilketdera stället är trefligast. Vi hafva förstas en äldre tant med oss, så vi äro ej beroende af att behöfva inackordera oss hos någon familj.

N:r 205. Hur skall kalkstensbeklädnaden på en öppen spis behandlas för att återfå sin ursprungliga glans? Den har i uppsättningen blifvit matt och ser oaktadt upppejade tvättningar ej ren och blank ut.

N:r 206. Hvad skulle det kosta att köpa en lifränta åt en 54-årig trotjänarinna på 400- eller högst 500 kr.? Hvilken försäkringsanstalt är säkrast och billigast?

N:r 207. Hvar skall en småskollärarinna vända sig för att erhålla stipendium att genomgå en slöjkkurs å Näs. Folkskollärarne erhålla bidrag af landstinget, men dit får väl ingen vända sig, som ej skall undervisa i slöjdskola.

N:r 208. Om vi få krig, förlora då pensionstagare vid Lifränte- och kapitalanst. i Stockholm sina pensioner, hittills kvartalsvis uppburna?

N:r 209. Hvad kan orsaken vara till att kanariefåglar plocka af sig fjädrarna, och finns det något medel däremot?

N:r 210. Hvaraf kommer det sig att kanariefåglar, som förut ha sjungit vackert, plötsligt sluta upp att sjunga?

N:r 211. Mycket tacksam få veta huru s. k. kroppkakor tillagas.

N:r 212. Hvar i Stockholm skall jag vända mig för att få lära montera, slå fransar, tofsar m. m., och hvad kan priset vara pr månad? Kanske hos Handarbetets vänner?

N:r 213. Får man i händelse af krig ingen utdelning från enskilda banker, å hvilka man äger dispositioner, eller från privatbolag? Förlorar man kanske äfven kapitalet?

N:r 214. Skulle någon vilja upplysning om, hvilken trakt i Norge, som vore lämpligast för en kortare sommarvistelse? Telemarken har jag hört förordas, likaså Valdres och Hedemarken. Vore tacksam, om någon, som vistats där, gäfvde mig anvisning på hvar man kunde få bo för moderat pris.

N:r 215. Kan någon erfaren person gifva ett råd, huru man skall kunna aflägsna mullvadur ifrån trädgårdar? Dessa små odjur genomgräva hela vår trädgård och förstöra växtrotterna.

N:r 216. Gifves någon samaritkurs sommardag i Stockholm? I så fall hvar och när?

N:r 217. För en tid sedan såg jag i Skånska Dagbladet en notis om en »fågelaström» vid Bålsta station och som stor djurvän skulle jag gärna vilja äga en dylik automat. Men som jag ej vet, hvar man skall vända sig för att erhålla en sådan, vägar jag härmed bedja någon af Iduns läsare, att om möjligt upplysa mig, hvar och till hvilket pris en sådan automat kan erhållas?

N:r 218. Mina två flickor, 6 och 8 år gamla, lida af s. k. spolmask. Kan någon erfaren moder rekommendera ett verksamt, oskadligt botemedel? Sköljning med dekokt på Qvassirott har användts, men utan att varaktigt förbättring inträdd.

N:r 219. Två unga flickor, som aldrig rest förr, men i sommar ämnat tillbringa 14 dag. i Visby samt bese Köpenhamn, fråga, om någon ville vara så innerligt rar och ge dem goda råd? Hvar bo billigt i Visby? Hur göra resan Visby-Köpenhamn trefligast och billigast? Hvar kunna vi bo i Köpenhamn under 2 dagars vistelse där? Är där tyst?

N:r 220. Kan någon gifva mig anvisning på någon firma i Sthlm, som emottager handarbeten, särskildt färdiggjorda sidenkapptäckten, i kommission?

N:r 221. Kan någon upplysa under-teknad om huru engelsk skeppskex bakas?

N:r 222. Vill någon säga, hur man skall få krugar på mörka bomullsklädnad styfva, utan att använda stärkelse. Har hört att man lär kunna använda lim, men vet ej, hur man i så fall går till väga.

N:r 223. Vet moster Emma något sätt att få bort råttor, som kommit i mängd i matkällare?

N:r 224. Kunna lifräntor beläggas med kvarstad för skuld eller tagas i mät för sådan?

N:r 225. När och hvar inlämnas täflingskrifter till Svenska Akademien?

N:r 222. Vill någon säga, hur man skall få krugar på mörka bomullsklädnad styfva, utan att använda stärkelse. Har hört att man lär kunna använda lim, men vet ej, hur man i så fall går till väga.

N:r 224. Kunna lifräntor beläggas med kvarstad för skuld eller tagas i mät för sådan?

N:r 225. När och hvar inlämnas täflingskrifter till Svenska Akademien?

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla.

Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfylltstgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 107. Grenna torde vara en lämplig plats, som fyller de af er uppställda fordringarne.

N:r 108. För att vinna inträde vid Röda korsets sjukvårdskasern erfordras att vara af evangelisk trosbekännelse, äga allvarlig häg för kallet, god hälsa, skolkunskaper motsvarande 5:e eller 6:e klass af elementarläroverk, ålder af 21 till 30 år (undantag härifrån kunna

Advertisement for Familje-Tvål No 4711, billig - varaktig. Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvål i olika färger och lukter.

stundom göras). Till styrelsen för Röda korsets sjukvårdskasern ställd ansökan skall ingifvas antingen före januari månads utgång — till den kurs som börjar 1 maj — eller före juli månads utgång — till den kurs som begynner den 1 november — och värföljd af präst- och läkarebetyg, intyg om skolundervisning samt adress å tvänne trovärdiga personer, hvilka om sökanden kunna lämna möjligen begärda upplysningar och uppgifter om sökandens föregående sysselsättning och lefnadsförhållanden. Om sökanden antages, genomgår hon en 6 månaders elevkurs, hvaraf den första månaden anses såsom profkurs, och efter hvilken tid hon äger rätt att afgå, om häg och fallenhet skulle visa sig saknas. Undervisningen som sker både teoretiskt och praktiskt — är afgränsad, men betalar elev vid inträdet en summa stor 200 kronor såsom ersättning för bostad, vivre, läkarevård m. m. Afgår elev genast efter profmånaden, återbäres häraf 150 kronor. Då elev med goda vitsord genomgått halfårskursen, kan hon efter därom gjord anmälan antagas såsom sjukvårdskasern i Röda korsets tjänst och blir då skyldig tjänstgöra under en tid af 6 månader såsom undersköterska vid någon sjukvårdsinrättning och åtnjuter därvid samma förmåner som i sjukvårdskasern, utan ersättning, jämte en viss kontant lön. Efter dessa sex månaders tjänstgöring skall hon under 2 år, om styrelsen det fordrar, tjänstgöra å sjukhem eller i privata hem. Tjänstgöringen skall utgöras af minst 270 af årets 365 dagar, och er-

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell, 17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057. Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare Sjöquist 6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463. Rådfrågning 2-3.

Tandlök. Elias Widfond 25 Regeringsgatan 25. Träffas kl. 10-2 och 1/2 5-1/2 6 e. m. Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Doktor J. Arvedsons Kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran genom Dr J. Arvedson, adr. Strömsborg, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr behandlas med inre smörftfri massage (med instrument) af Professor G. Cederschiöld. Träffas hvardagar 2-4. Engelbrektsg. 5.

Min nästa (ett-åriga kurs för damer i Massage och Sjukgymnastik börjar 1 Okt. (N:o 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt. Ständig adress Saltsjöbaden. Dr. Emil Kleen.

Doktor O. Wides Kurs i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor O. Wide, Stockholm.

Damhårarbeten. Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vinsigerna ej postpaket med »Hår». Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58

I Sjukgymnastik och Massage meddelas längre eller kortare kurser till moderat pris af Professor G. UNMAN, Biblioteksgatan 11, Stockholm.

Sommarkurser för STAMMARE under juni i Stockholm, juli i Malmö, augusti i Göteborg. Benägna anmälningar utbedjas snarast. Stockholm, Bryggaregatan 12. JULIUS KAMKE.

Såsom reseffekt hvilken vid en del fall är af oskattbart värde, och därför åtminstone vid längre resor ständigt medföres, räknas s. d. r. P. Häkanssons Salubrin af alla, som lärt känna dess utmärkte verkan icke endast mot sär och yttre skador i allmänhet, utan äfven vid insektsstyg, ormbett, redan inträdd varbildning i sär, infektion af rosen, eksem, skäggsvamp eller annan smitta, mot osund luft, för toalettändamål m. m.

OBS! Den bästa och värdefullaste sak är till ingen nytta, om man icke känner dess egenskaper och icke vet hur den skall användas. Medtag därför och läs den beskrifning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin af det äkta fabrikkatet.

Partilager hos Geijer & C:o, Stockholm.

Eda Sanatorium och Järnkälla. Säsong 10 juni-1 sept.

7 km. fr. Charlottenberg, Värmland. Naturskönt läge. God rstauration. Förträfflig järnkälla. Utmärkte gyttebad och andra vanliga bad serveras. Priset pr vecka för mat och rum från 24: 50 till 38: 50. Prospekt på begäran från doktor Grill, adress till 1 juni Falun, sedan Eda Sanatorium, Charlottenberg.

Massageinstitut finnes att öfvertaga i större stad utrikes. Upparbetad clientel (hufvudsakligen kvinnlig) sedan 12 år, samt fullständig uppsättning. Kontant likvid fordras. Svar till »Tillfällighet», p. r. Göteborg.

För Husmödrar

Bäst, elegantast, modernast är Iduns Modetidning. Prenumerera genast

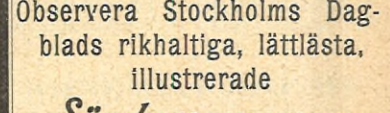
i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning. Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan endast kr. 1.50, å den andra upplagan endast 1 krona.

För Husmödrar

Guldmedalj i Gefle 1901 för utmärkt grafisk konst (illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner) tillerkändes IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning. Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade Söndagsnummer.

Damer Goda Dam-Velocipeder billigast i A. OBELINS Velocipedaffär, 19 & 21 Vasagatan 19 & 21.

OBS! Lärarinnor och Skolungdom erhålla 20 proc. å priskurantens priser. Begär priskurant.

Balberg Sanatorium. - Hvilo- & rekreationsanstalt. - Gudbrandsdalen, Norge.

Ovanligt vackert läge, utmärkt luft, billiga priser, kristlig anda. Prospekt i Fosterslandstiftelsens bokhandel, Stockholm, Wettergren & Kerber, Södra Hamngatan 21, Göteborg, samt hos inspektör H. Jespersen, Hamar, Norge, som mottager anmälningar och besvarar förfrågningar. OBS! Lungsiktiga mottagas ej.

HYGIENISKA BARNSKODON. Största lager på platsen af hygieniska barnskodon, egen tillverkning. OBS! Använd endast skodon af naturlig form för Edra barn, på det att icke deras fötter under uppväxtåren må bli förstörda. 5 Biblioteksgatan 5. A. T. 11769. E. FRYKLUND. A. T. 11769.

Örebro
Ett-öres
Té-Biscuits
särdeles fina!

håller då sköterskan, förutom bostad, vivre o. d. äfven sjukvårdsdräkt med därtill hörande persedlar, samt dessutom hvar annat år en svart ylleklädning och hvar tredje år en kappa; dessutom kontant ersättning enligt stadgade regler.

För inträde vid Sofiahemmet äro de allmänna fordringarne med afseende å ålder, skolundervisning o. s. v. ungefär enahanda. Ansökan ingifves till föreståndarinnan. Profeleven erlägger en afgift af 50 kronor pr månad och vid inträdet som elev 200 kronor, då hon förbinder sig att kvarstå i hemmets tjänst under 2 år. Så snart hon blir antagen som sköterska, erhålles en lön af 250 kronor årligen under de 2 första åren, sedan höjes lönen till 300 kronor, fri bostad, kost, läkarevård, tvätt, sköterskedräkt. Ni kan begära att få eder tillsändt prospekt från såväl Sofiahemmet som Röda korsets sjuksköterskehjem. Ett arbete, som kan på goda grunder rekommenderas åt dem, hvilka önska ägna sig åt sjukvård, är d. r. Vretlinds bok som sjukvård i hemmen.

N. r. 111. Hvilken mångfald af människor har ej vid åtskilliga tillfällen under sitt lefnadslopp fått ångra, att de icke i ungdomens dagar förunnats eller värdats sig om att för resan genom lifvet, där man aldrig måkter på förhand afgöra, hvaraf ens bana kommer att korsas, intaga en afgörande last af bokliga kunskaper! Otaliga äro de, som känna sig förgrymmade på sig själva emedan de ej passat på att eröfra den

hvita mössan, hvilken dock, säga hvad man säga vill, är ett slags adelskap, som äger förmåga att hjälpa fram mängden duglig ung man eller kvinna, hvilken den förutan stått sig rätt slätt eller under hela sitt lif fått vara nöjd med en mera tillbakaträdande och anspråkslös samhällsställning. Svårt är det i sanning att börja studera på äldre dagar, men icke alls omöjligt. Är ni ännu ganska ung, och framför allt känner er ungdomlig till själen samt besitter arbetskraft och energi — två viktiga faktorer — bör ni icke försumma en dag till kunskapers inhämtande. Jag råder er rent af att läsa på studentexamen. Ett sådant steg skulle ni under hela ert återstående lif välsigna. I Stockholm finnes en välkänd, för hvarje flitig och energisk person — kvinnlig eller manlig — aldeles förtärlig läroanstalt, nämligen Stockholms privatgymnasium, hvilket under föreständarskap af d. r. von Philp och civilingenjör Høllgren förfogar öfver en sällsynt skicklig lärarekår. De resultat, som här uppnåtts både med afseende på tidsvinst och de utbildades duglighet, äro ovanligt lyckliga. Och ej behöfver en icke-student känna sig obildad eller underlägsen sina medmänniskor. Men har ni erfärit en verklig längtan efter djupare bokliga kunskaper, bör ni, som sagt, ej uppskjuta att gripa er an med deras inhämtande. Ty ett lif med kunskaper är dock af vida större välsignelse än ett dem förutan.

E. G. N.
— Fredrika Bremer-Förbundet anordnar studiekurser, och torde det vara lämpligast för er, att ni vänder er till nämnda förbund. Hermodes institut i Malmö undervisar i bokföreläsning och språk, hvilket försiggår genom korrespondens — detta går så till, att eleven får sig tillsända bref med frågor och uppgifter, hvarpå eleven därefter i sin tur skall till institutet öfversända svar och lösningar, hvilka där rättas och förklaras samt återsändas till eleven. kursen varar, tills eleven är fullärd och betyg kan lämnas.

Olga.
— Kanske någon bildad flicka, som önskar vistas på landet, skulle vilja komma till ert hem och bistå er i ert sträfvan efter kunskaper. Försök eljest att på någon tid få byta hem med en

Albin Lenhardtssons
Stomatol.
Den bästa för
tändernas, munnens o. hudens vård.
H. Majt Konungens
Höfverantör.

stadsflicka. I städerna finnas ju många tillfällen att förkofra sig i de ämnen man önskar.

Naemi.
— Bäst torde vara att ni skaffar er en redogörelse från någon flickskola. I denna kan ni följa ämnena och kurserna år efter år. Vill gärna bistå er med råd och upplysningar i saken. Skrif till Karla Rönne, Spannarp.

K-a R-e.
N. r. 112. Ni lossar försiktigt roten med vidhängande jordklump — vattna ej under närmaste föregående dagarna — genom att knacka på krukans rundtom, tager bort den gamla krukans, anbringar den nya, något större, skakar försiktigt ned den nya jorden, som för murgröna bör vara blandad med något kalkgrus. Den nya krukans bör ligga i vatten ett dygn innan omplanteringen, så att den hinner uppsupa nödig fuktighet, hvilken den annars drager till sig ur den ifyllda jorden. Härigenom uppstår mellan krukans och jordklumpen ett mellanrum, och denna väg afrinner sedermera allt vatten, så att själva rotklumpen förblir torr. I krukbottnen anbringas ett lager groft grus eller krukskärf.

D.
N. r. 113. Ni torde erhålla de säkraste upplysningarna genom att vända ert till Stockholms Resebyrå, Stockholm, eller till kontinentalkontoret, Trelleborg.

Welleda.
N. r. 114. Klister af stärkelse är mycket hållbart, om borax tillsättes: 10 delar stärkelse till 100 delar vatten, 1

proc. borax. Ett annat hållbart klister är vara följande: till varmt klister af 100 gram stärkelse blandas 100 gram i vatten upplöst lim och 1 gram borax. Klisset bör hvarje gång före beagnandet värmas och omröras.

Olga.
— Genom tillsättning af litet soda kan klisset förvaras länge utan att surna.

Welleda.
— I praktisk handbok för alla, utarbetad af d. r. Wilhelm Köörsner 1886, läses på sid. 1018 följande:

Surt och gammalt klister verkar skadligt i flera afseenden. Man har iakttagit att under åsktid eller i varm luft klister snart surnar och börjar lukta illa samt förlorar äfven sin bindningsförmåga. Men ännu värre är att sådant klister i tapeter och väfnader m. m. försäkras hufvudvärk och kvälningar samt föranleder utvecklingen af mögelarter och små parasitvampar, som kunna rent af förstöra hus och möbler samt verka skadligt till lif och hälsa hos dem, hvilka bebo sådana rum. För att hindra klisset från att surna bör man därför antiseptisera detsamma, hvilket enklast sker därigenom att sådesmjölet blandas med något enkel eller dubbel aseptin, d. v. s. med något borsyra och alun. Man har likaledes föreslagit att, vid beredningen af klister, i stället för mjöl af sådesarter koka sådant af lafar, t. ex. limlafven eller asklafven (ramalina calgialis) och dess samsläktingar. — Sådant klister af lafar har mindre benägenhet att surna och blifva för hälsan skadligt.

S. R-n.
— Klisterburk rådes att tillsätta litet af konserveringsmedlet »Royal». Fås hos specialhandlare och Nordiska Magasinet, Smålandsgatan 24.

Husmoder.
— Allt klister ger i början en oangemäm lukt. Men i nytapetsrerade rum kan den lätt aflägnas, om man noga stänger till fönster och dörrar samt därpå ställer in i rummet en järngryta med glödande träkol, på hvilka man tid efter annan strör en hand torrade enbär. Efter en dag vädrar man rummet, och den obehagliga luften är borta.

Glas- och
Porslinsserveriser samt
Husgerädsartiklar
i största urval.
Billiga bestämda priser.
Aktiebolaget
Brising & Fagerström,
24 Regeringsgatan 24
STOCKHOLM.

TIDSFÖRDRIF
CHARAD.
Utaf vårt första finnes mer än en i gamla slott och borgar, där det spökar, Och för det män'skobarn, där går allen', Dess dunkla färgton endast fasan ökar. Måbända att i barbariets tid En stackars fånge, i vårt andra fångslad, Därinnanför, i något mörkt krypin, Fått räknas dagar, är, af fruktan ängslad; Så skild från världen att knappt annat ljud Än gnisslet af vårt vela nått hans öra, När vaktaren, med föda eller bud Från yttre världen, kom, hans ro att störa.
SIBYLLA.

LOGOGRYF.
En droppe af lifvets glödande vin Från brädden af gyllne amforen; En flammande ros på din fönstergardin, I solgudens trädgårdar boren; På finhylda kinden en värmande kyss, Som målar den röd, om den bleknad var nyss; Ett budskap från vaknande värn. Allt detta jag är, och än mera därtill, Som nu uti gåtor jag säga dig vill, Först namn på den moder Som lifvet mig gaf,

Profva Wasa-Bryggeriets Pilsnerdricka. Allm. 3057. Riks 1073.
Öfriga maltdrycker rekommenderas.

ELEGANTA VISITKORT
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI
12 Stora Vattugatan 12
STOCKHOLM.

Husmodrar!
Glömmen icke att vid vårensöringen använda **Sanitas Maltinktur** som under garanti skyddar våningen från mal.
A. B. SANITAS Laboratorium.
Stockholm, Drottninggatan 30.
Allm. tel. 163 52. Rikst. 54 57.

WIKLUNDS VELOCIPEDER
1902

Sundsvalls Enskilda Bank
2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.
Sparkasseränta 4 proc.

Turisthotellet i Enafors
öppet från 15 juni. Helinackorderingar. Ren högfjällsluft. Utflykter till Handölsforsarne, Snasahögen och Syltopparne. Båtfärder och fiske. Moderata priser. Bref besvaras af Joh:s Mölner, adr. Enafors.

Lektör.
Ett antal äldre årgångar realiseras till be tydligt nedsatta priser och erbjuda för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till **Expeditionen af Idun, Stockholm**, erhålles inom Sverige portofritt:

Eröfrade på grund af sin öfverlägsna kvalitét leveransen till Svenska Armén. 36 in- och utländska fabrikat täflade och pröfvades under 3 månaders tid.
Mångdubblad tillverkning, — Ytterligare nedsatta priser.
Velocipeddelar, alla slag, tillverkas på beställning.
Velocipedtillbehör i välorteradt lager.
Reparationer af alla slags velocipeder.

Sanitas antiseptiska Dambinda, ideal
är öfverträffad, Berömd af tusen- de kvinnor, läkare och gynekologer.
I tvenne storlekar 26 och 30 ctm. långa. 1:50 för 10 st. Gördel därtill 70 öre, 50 st. (årsbehof) med gördel 7:50.
A. B. SANITAS, Stockholm

Uthyrning.
I särskildt vacker trakt och å naturskön egendom i Västra delen af Östergötland, utmed sjö och nära kanal- och järnvägsstation, uthyres för sommaren för äfven större familj treflig sommarbostad. Närmare genom Motala-Postens kontor.

Prenumerera på "IDUN"
Illustrerad tidning för kvinnan och hemmet.

Aktiebolaget A. Wiklunds Velocipedfabrik,
Uställning & Minutförsäljning: 8 & 9 Norrbro.
Kontor & Fabrik: 24 S:t Eriksgatan, Stockholm.

Östersjöbadet Visby.
Fullständig Varmbadanstalt och Kneippkur.
Begär prospekt från badkamrerkontoret, adr. Visby.
Upplysningar: Öfverläkaren Doktor Kaltenberg, Stockholm, efter den 18 maj Visby.

Prenumerera på "IDUN"
Illustrerad tidning för kvinnan och hemmet.

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (nr 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o)	3: —
Idun 1898 (med julnumret)	3: —
Idun 1899 (nr 92 och julnumret slut)	3: —
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1901 (12 nr)	1: 75
Kamraten 1894 (nr 19 felas)	1: 25
Kamraten 1896 (" 20 ")	1: 25
Kamraten 1897 (" 18 ")	1: 25
Kamraten 1898	1: 50
Kamraten 1899 (nr 1 felas)	1: 50
Kamraten 1901	2: —

Exp. af Idun.

Förberedande kursen till Gymnastiska Centralinstitutet vid Ateneum för flickor.
Ny kurs börjar 15 september. Upplysningar lämnas och anmälningar mottagas i skolans lokal, Kungsgatan 2, kl. 12—1 e. m.

Öppen: 15 juni—15 augusti.
Änge Brunns- och Badanstalt
OFFERDAL, JÄMTLAND.
Läkare: D. r. Wistrand, Nälden.
Friskt läge vid Näldejön, 1,000 fot öfver hafvet. Nytt kallbadhus; varmbadhuset ombyggt; alla vanliga badformer. Sjukgymnastik. Massage. Järnvattenkälla. Inlet societetsväng, men ett starkare, enkelt landlif med tillfälle till fiske samt utflykter i de härliga Offerdalsfjällen. Förfrågningar besvaras af Dr Wistrand, adr. Nälden. Prospekt m. m. genom Badkamrer C. Nord, Offerdal.

Prenumerera på BARNGARDEROBEN
alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpredda, som utkommer en gång i månaden med ett 8-sidigt nummer, innehållande bortåt ett hundratal illustrationer öfver allt som hör till barnens dräkt, från de spädate åren till vuxen ålder, och åtföljdt af en stor dubbelsidig mönsterbilaga.
Pris för halft år
Kr. 1: 60.

Hålland — Pensionat Edenquist — Jämtland
öppnas åter den 15 juni.
Upplysningar meddelar Sv. Turistföreningen samt Fr. Edenquist, Hålland.
OBS! Lungotspatienter mottagas ej!

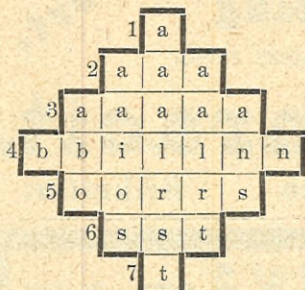
UNDERTECKNAD har sedan maj 1901 i praktiken använt 3 från Henrikssons Tekniska Fabrik i Örebro utgånga dieteiska preparater, benämnda Dynamol, Stefanos samt Kraft- och Närsaltchokolad. Det förra, Dynamol, afsedt för barn under 9 månader, visade sig särdeles välgörande vid ordningar i matsmältningsverktögen. Såväl vid förstoppning, så vanlig hos barn, som af en eller annan anledning icke äro i tillfälle att få den naturliga födan, modersmjölken, som äfven vid de, mest sommartid uppträdande diarréerna, visade sig Dynamol fort återställa tarmens normala verksamhet och gifva vackra, jämna och lagom ofta återkommande afföringar. Skellefteå den 10 januari 1902.

H. Wilh Sjögren, Praktiserande läkare. Fortsättning följer i nästa n:r. Dynamol till salu å alla apotek.

Hvad som stänger ute
Ej välkommen gäst,
Men icke kan stänga
För hunger och pest.
Hvad icke får finnas
På klinga och knif.
Hvad icke i bifven.
Ett minimalt lif,
Och det hvari gärna
Sin bostad det tar.
En sak för den trötte.
En pärla så klar.

KARIN.

DIAMANTGÅTA.

1) bokstaf, 2) namn på tonsättare, 3) mansnamn, 4) bibliskt mansnamn, 5) en af sänggudinnorna, 6) hvad narrarna göra, 7) bokstaf.

LETTY.

ORDGÅTA.

Här nedan vilja vi beteckna 17 ord, hvilkas begynnelsebokstäver gifva titeln på ett, för ej länge sedan utkommet diktverk, och slutbokstäverna namnet på dess författare. Orden äro: 1) ovän, 2) blommor, 3) är Bengaliska viken, 4) benkläddnad, 5) kvinnonamn, 6) fisk, 7) kvinnonamn, 8) insekt, 9) fågel, 10) kvinnonamn, 11) ytterplagg, 12) kär, 13) räkneord, 14) handverkare, 15) stad, 16) nyttjas af katoliker, 17) professorsämne.

Följande bokstäver och stafvelser ingå: käl, and, arf, cent, en, sor, fri, fjär, to, var, do, äm, rad, lf, ir, s, dam, ro, de, fi,

Af
GADUS'
Torskconserv

tillagas en mängd utmärkta fiskrätter, såsom fiskfilet, fiskfärs, fiskpudding, omeletter m. m.

Se närmare bruksanvisningen samt »Iduns Hjälprede» för maj 1901!

ul, ura, ster, så, ask, is, la, ss, ål, e, b, er, natt, ax, ol, l, tor, g, k, il, ga, ene.

MAX.

ARITMOGRYF.

1	1	5	13	14	12	3	5
2	12	15	13	14	10	7	7
3	7	1	16	5	12	5	10
4	13	10	6	12	17	10	16
5	4	18	16	13	5	16	8
6	10	5	7	1	19	10	11
7	16	18	14	14	10	16	1
8	9	10	16	10	13	8	14
9	10	7	2	16	1	5	14

- 1) farkost,
  - 2) hem för lefvande varelser,
  - 3) finnes på åkern,
  - 4) nyttjas vid teberedning,
  - 5) stridsrop,
  - 6) är en blomma,
  - 7) arbetsledare,
  - 8) snyltgäst,
  - 9) mansnamn.
- Äro de rätta orden funna, så bilda begynnelsebokstäverna namnet på ett musik-

instrument- och slutbokstäverna namnet på ett annat sådant.

RUT.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 21.

LOGOGRYFEN: Matskeden: tesked, tandem, ask, Etna, meta, masken, ensam, manet, Kent, Stade, Aden, Edam, ked, Eden, steken, Sem, kam.

KAPSELGÅTAN: Geografiska namnen: Kasan, Lagan, Pau, Glan, Ennes, Stege, Ossa, Vinga, Ratan, Glarus, Runn, Sau, Ural, Unna, Tenö, Trent, Inn, Assam, Malmö, Småland, Asien, Nora, Drau, Eger, Tidän, Oman, Ribe, Sko, Rio, Ob, Nil, Laon, Vasa, Parma, Elba, Daga, Aden, Kanin, Gräsö, Verra, Tebe, Anhalt, Taberg, Holö, Ararat, Årsele, Enånger, Oder, Orel, Estland, Vardö, Japan, Lan, Timor, Ida, Vadsö, Ösel, Längdrag, Kola, Reval, Valskog, Kullen, Visby, Åhus, Åre, Unden, Strömma, Kosta, Kartago, Limmared, Vinön, Ornäs, Rättvik, Als, Paris, Varna, Aker. Personnamnen: Inga, Sam, Öda, Edla, Amund, Nora, Assar, Tom, Erland, Allan, Aida, Ola, Åsa, Mari, Mark, Dag, Asta, Else. Djurnamnen: lam, uggla, get, hare, tossa, anka, stör, kanin, häst, apa, hök, svin.

CHARADEN: Snö la-vin.
GEOGRAFISKA KORSGÅTAN: 1) Garudafi, 2) Rendsburg, 3) Osnabrück.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Konstvin. Idén förtjänar förhända beaktande, äfven om vi för vår del ej anse oss kunna realisera densamma.
T. m 20/5. Nej.
Melo. Lämpligast för en facktidning.
En gammal bekant. Så verklighetstrogen skildringen än torde vara, lämpar den sig dock ej för Idun.
C. S. Vi måste afböja det vänliga förslaget, alldenstund vi i den poesiens öfversvämning, hvaraf vi dagligen marteras, ej ha plats för några hyllningspoem af privat natur.

FYRTORNETS KONSERVER
GULDMEDALJ I GEFLE 1901

GRÖNSAKER: Sockerärtskidor, Spenat, Arter, Haricots verts m. m.
FISKKONSERVER: Fiskbullar, Inkökt makrill, Inkökt ål, Fiskpudding m. m.
KÖTTKONSERVER: VILLEBRÅD, FÅGEL & REPPOR
REKOMMENDERAS!
Fullständig prisurakt hos Hrr. Delikatesshandlande i Stockholm, Göteborg & landsorten.

Minerva. Tack för er sant storslagna friskostighet! Var öfvertygad, att den skall uppskattas efter sitt värde.

Karin. Fleurs sans valeur. Dalade ned i papperskorgen.

Flore. Prenumeranter i Norrköping torde nu ha kommit till insikt om, att Idun, trots typografstreckens på redigeringsarbetet hämmande inverkan, ej svikit sina åtagna förpliktelser mot publiken. Den ofrivilliga pausen i tidningens regelbundna utgifning äro vi de första att beklaga, men då ni talar om pressens »fega» underkastelse, måste vi betvifla eder förnäga att rätt öfverskåda situationen. Det kan sannerligen ej bli tal om någon feget från pressens sida i ett fall som detta, då typografstrecken proklamerades så hastigt, att den nästan fick formen af en öfverrumpning. Och ej nog härmed: gasverksarbetarnes strejk gjorde, att huvudstadstryckerierna tryckpressar, som drivas med gas, blefvo utan tryckkraft under tre dagar, hvarigenom alla drifkraft i det närmaste omöjliggjordes.

Hur tidningarna under sådana förhållanden skola utan afbrott kunna komma sina respektive abonnenter tillhanda, torde vara vanskligt nog att fixera.

Verkningarna af en allmän arbetsnedläggelse kunna väl ingen makt och intet mod i världen ögonblickligen afvärja.

Minne. Papperskorgen betygar er sin moderata högaktning.

C. L. Lyrisk makulatur!

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»Enkelt hem», Elfängen. Annonsen kostar 2,20 pr gång.

»22 år», Ljusdal, torde insända ytterligare 90 öre.

»I vy 1902». 2,80 pr gång. Rest. torde insändas.

LEDIGA PLATSER.

En ordentlig och pålitlig bättre flicka, verkligt barnkär och kunnig i sömnad, erhåller genast plats för tillsyn och vård af barnen samt som hjälp åt frun i öfrigt. Svar med fotografi och löneanspråk till »Tjänstemannafamilj», Grängesberg.

Lärlarinna,

skicklig i undervisning i vanliga svenska ämnen, språk, musik och handarbeten erhåller plats 1 sept. hos familj vid större brukssamhälle i Östergötland för att undervisa en å två 9-åriga flickor. Svar med betygsafskrifter och löneanspråk sändes snarast möjligt till »Familj på landet», Finspong.

Som husmors sällskap och hjälprede erhåller bildad flicka god plats. Norra Inackorderingsbyrå, Mästarsamuelsgatan 69, Stockholm.

För lärarinnor, som önska platser finnas goda sådana äfven för hushållskun. flickor å Nya Inackorderingsbyrå, Brunkebergsgatan 3 B, Sthlm. Etabl. 1887.

Bildad, musikalisk, huslig och gladlynt flicka, omkring 30 år, får plats som husföreståndarinna hos medelålders ungar i Norrland. Någon kunnighet i bokföring önskvärd. Rekommendationer, betyg samt fotografi med bifogadt porto torde sändas i bref märkt »Verksamhet» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Barnsköterska,
hållst äldre, stadgad och pålitlig, erhåller plats nu genast för att med moderns hjälp åtaga sig vården af endast några dagar gamla tvillingar samt tillsyn af öfriga barn inom familjen. Den sökande bör vara frisk och stark samt van vid sömnad. Endast den, som kan förete goda rekommendationer, torde anmäla sig. Fotografi samt uppgift å löneanspråk insändas till Fru Mina Landén, Grängesberg.

Föreståndarinneplatsen
vid Smålands Idiothem å Nannylund vid Eksjö, är ledig att tillträda den 1 augusti innevarande år.
Till styrelsen ställda ansökningar skola vara inlämnade senast 10 juni. Närmare upplysningar lämnas af styrelsens ordförande, adress Eksjö.

STYRELSEN.

För sommarmånaderna önskar ung fru under vistelse å landet (i Småland) en flicka eller änka ej öfver 40 år, som sällskap och husföreståndarinna: reflekterande härad torde sända svar, hållst med fotografi, före den 1 juni d. å. under adress »Sällskap», Ronneby p. r.

Kokerska,

medelålders, frisk och duglig erhåller plats genast efter antagandet vid Jämtlands läns lasarett i Östersund. Lön 240 kronor för år jämte kost, husrum, lyse och klädtvätt. Ansökningar, åtföljda af rekommendationsbetyg om möjligt fotografi, torde sändas fortast möjligt till Lasarettssysslomannen E. Svanberg i Östersund.

Gouvernante

med framstående förmåga att undervisa en 15-årig flicka i svenska ämnen, äfvensom musik och språk. sökes till hösten. Trolleholm i maj 1902.

Grefvinnan Trolle Bonde.

En ung bildad

flicka, hållst språkkunnig och van vid kassa, erhåller i höst plats å kontor. Rekommendation, löneanspråk och fotografi torde insändas omgående till »Kontorsplats», Sv. Telegrafb. Annonssafd., Stockholm.

PLATSSÖKANDE.

Ung, bildad flicka söker plats som sällskap. Goda rekommendationer finnas. Svar till »R. F.», Iduns exp.

Hushållsven, bildad flicka, hemma i matlag, bak, som söker plats. Rask, enkel, sparsam, glad. Svar »Pliktrogen» under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm.

Informationsplats under sommaren sökes i Norrlands trakt, hållst i fjällbygd för samtidigt idkande af bot. studier. Fritt vivre och resa önskas. Svar till »T.», Mullsjö p. r.

Ung flicka,

som genomgått kurs i matlagning önskar plats som hushållerska. Svar till »E. H.», Linderås.

En ung, bättre flicka önskar till 1 okt. plats i god familj som hjälp i hushållet och som sällskap. Har förut innehaft plats. Goda rek. Svar till »X.», p. r. Göteborg.

Bildad, huslig flicka, söker plats. Kan matl., bakning, sömnad, handarb. m. m. Ordentlig, sparsam. Svar »Villig hjälprede» Iduns exp. f. v. b.

Ett fruntimmer önskar plats att gå frun tillhanda. Ar kunnig i sömnad och inomhus förefallande göromål. På iön fastes intet afseende. Svar till »H. W.», Iduns exp.

UNG, MUSIKALISK LÄRARINNA, som är examinerad och länge vistats utomlands, önskar under sommaren plats i familj för att läsa med barn eller undervisa i engelska språket. Svar till »Ruth 78», S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Plats önskas i trellig familj, hos änkeman eller å större egendom, af bättre flicka, kunnig i enkl. matl., handarb. och musik. Villig biträda i skrifgöromål. Fina rek., äfven muntl. Svar till »Familjemedlem, 24 år», Iduns exp. f. v. b.

En ung flicka önskar för sommaren plats i familj att undervisa i franska och engelska, äfven något i tyska, samt i handarbeten och åtskilliga konstväfnader. Om så önskas, meddelas äfven undervisning i en del vanliga skolämnen. Svar märkt »X. Y. Z. 1902» torde insändas till Iduns exp.

Ett yngre fruntimmer önskar som sällskap medfölja familj eller aktningvärdt fruntimmer till England. Svar emotes tack samt märkt »England», Iduns exp.

För sommarplatser

finnas anmälda lärarinnor i olika ämnen, gymnaster m. fl. **Fredrika-Bremer-Förbundets byrå**, Stockholm.

En frisk och hurtig flicka, som i 4 år vistats i England samt massö, söker dylik plats, eller som sällskap och lektris i bildad, godt hem. Goda referenser. Svar till »B. C. M.», Karlstad p. r.

Informationsplats

önskas under sommaren af undervisningsvan latinstudent. Svar till »Upsalastudent 02», Dannemora p. r.

En stadgad, pålitlig flicka, 25 år, van vid såväl skrif- som hushållsgöromål, önskar till den 1 juli eller senare plats som hjälp och biträde i familj eller hos ensam dam, eller och som husföreståndarinna där husmorder saknas. Svar till »L. M.», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

Finnes plats för en 25-årig bättre flicka, där tillfälle gifves att sätta sig in i kontorsgöromål, samt för öfrigt deltaga i husliga göromål. Kunnig att undervisa nybörjare i pianospelning. Svar till »Elsa», p. r. Skurup.

LÄRARINNA, som genomgått Nääs och undervisat efter Rodhes metod, önskar plats. Svar till »Slöjd», Iduns exp.

En ung bättre flicka, som lärt landthushåll och innehar goda rekommendationer, önskar plats att gå frun tillhanda i familj på landet, hållst i prästgård. Svar torde sändas till »Landthushåll», Karlskrona p. r.

21-årig flicka af god familj, van vid matlagning och sömnad, önskar plats i godt hem. Om barn finnas är hon villig deltaga i deras skötsel. Någon lön önskas. Svar till »Godt hem», Arboga p. r.

Kv. gymnast.

utex. från Kongl. Gymn. Centr.-inst. söker öfver sommaren anställn. i fam. 3-årig praktik vid badort. Utm. rek. Svar till »Leg. gymnast», Iduns exp.

Lärlarinna, som genom sjuklighet och af tagande hörsel blifvit urständsat att undervisa, önskar passande sysselsättning. Hållst religiöst öfversättningsarbete (tyska, engelska och franska), hvari äges någon vana, i brist härpå mottages tacksamt annat lämpligt arbete, t. ex. handarbete, om uppehålle därmed kan förtjänas. Svar till »Samvetsgrann», Iduns exp

Anspråklös bättre medelålders flicka, som under cirka 19 år förestått hushåll på landet om cirka 14 personer, söker till följd af indragning af nämnda hushåll, ny plats som husföreståndarinna eller dylikt hos äldre dam eller herre. Samvetsgrannhet och punktlighet utlofvad. Svar utbedes under adress »Ella 1864», Norrköping, med erbjudande af lönevillkor m. m.

Tillfälle

till stärkande och lärorik vistelse vid franskt hafsbad för 2 å 3 flickor, under ledning af resvan lärarinna. Noggrann tillsyn och goda lektioner. Referenser. Svar till »Hafsluft», Iduns exp.

Sommarvistelse

å det för sin naturskönhet och hälsosamma luft välkända Skönmarbo i Östergötland emottagas inackorderingar. Läget högt invid sjö ej långt från jernväg, vidsträckt omgivning af löf- och barrskog, vackra promenader, priset billigt, goda referenser. Adr. Fr. S. Gille, Skönmarbo.

Inackordering

erhåller snäll ung flicka öfver sommaren. Vacker trakt. Husmoderlig vård. Nära järnvägsstation. Ungdom i hemmet. Pris 50 kr. per mån. i ett för allt. Svar till »Prästgård (Södertörn)», Iduns exp.

I en engelsk familj önskas inackordering öfver sommaren af en lärarinna från Finland, som är villig undervisa i franska språket, ifall så önskas. Vidare underrättelser K. F. U. K., 46 Malmskillnadsgatan, 2 tr., Stockholm, kl. 12-4.

Inackordering.

På egendom i naturskön och skogrik trakt mottagas till hösten tvänne 8 å 9 års friska flickor, som kamrater i läsning till egen dotter af samma ålder. Moderlig vård utlofvad. Adress Fru Olga Weman, Aranäs pr Grenna.

Ung dam, som blifvit föräldralös, söker inackordering i fint och bildadt hem på landet i naturskön och framför allt sundt belägen trakt. Tillfälle till varma bad önskvärdt. Svar med fullständiga uppgifter till »Rekreation och hvila» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

I stilla, godt hem uti hälsosam och naturskön trakt finnes inackordering för konvalescent eller annan person, som önskar komma i åtnjutande af hvila och lugn. Ej inackorderingsställe. Svar till »Vid Mälaren» under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm.

Helinackordering i familj på landet sökes af ung flicka, latinstudent, lektioner gifvas, om så önskas. Närmare uppl. å Stockholms Uthyrningsbyrå, Kungsträdgårdsgat. 12, 1 tr. **A. Thulstrup & Co.**

Barn eller äldre personer mottagas till inackordering i hem vid Saltsjön. Högt och vackert läge i barrskog samt lätta kommunikationer flera gånger dagligen. Utxaminerad sjuksköterska finnes i hemmet. Närmare uppl. Rikst. Saltsjö-Dufnäs 9.

Djursholms Pensionat.

Allm. Tel. 107.

Sommarinackordering erhålles.

Unga damer, hvilka önska lära hushåll, konstväfnader m. m. emottagas i godt hem. Ref. önskas. Pris 50 kr. pr månad. Vidare meddelar fru E. von Kothen, Mariad., Refteled.

I SKOGSTRAKT hållst nära Stockholm sökes inack. för ett ungt fruntimmer för hälsans vårdande i ett godt hem där vänlighet och sällskap kan påräknas. Adress och ref. pastor E. Lönegren, Diakonissanstalten, Stockholm.

I prästgård eller å landtegendom i Stockholm omnäjd önskas inackordering några veckor för fru med 15-årig dotter (den senare hela sommaren). God kost (särskildt ägg, mjölk och grönsaker). Svar med prisuppgift till »Fru H.», Iduns exp.

Inackordering i ett godt hem önskas för en 7 års gosse under juli månad å någon plats vid kusten där salta bad och god hafs-luft kunna erbjudas honom. Svar torde nägget sändas till Fru I. Lundh, Magda pr As.

I officersfamilj på landet, i sund och naturskön trakt (Blekinge) mottages som inackordering en 9-10 års flicka till sällskap och tillfän med egen jämnårig dotter, antingen i sommar eller från höstterminens början, då undervisning i vanliga skolämnen och musik meddelas. Referenser lämnas och önskas. Vidare genom korrespondens under adress »Föräldravård», Karlskrona p. r.

Pellerin's Margarin är bäst!

FOULARD-SIDEN

Rekvirera profver!

från 70 öre till kr. 4:50 pr meter, äfvensom alla slags svarta, hvita och kulörta sidentyger till brud-, sällskaps- & promenadtoiletter, franko och tullfritt hem.

E. Spinner & C:o, Zürich

(förr J. Zürrer's sidentfabriker, grundl. 1825).

SPARA ÖGONEN!

Barnängens Skrif- & Copiebläck

Använd därför alltid Barnängens Skrif- & Copiebläck med dess milda, behagliga och för ögonen aldeles oskadliga färg!

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag

Rikstelefon 1 79, 66 10.

etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken 1 Drottninggatan 1 Mynttorget 4 Drottninggatan 102 Hornsgatan 52.

Eskilstuna mesost.

Läkares omdöme: Bättre och hälsosammare än både smör och gräddost. Enligt handelskemisten herr John Landins analys innehåller Eskilstuna mesost ca 75 proc. lätt-smält näring.

Nyheter i finare och enklare

Barnkläder

för gossar och flickor

i alla åldrar. Billiga bestämda priser.

Paul U. Bergström, Drottningg. 76, ingång från Kungsgatan.

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt, Göteborg,

behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande, samt andra i ett hem förekommande persedlar, såsom dukar, täcken, filtar, portier, möbel- och andra tyger m. m.

Advertisement for Smitosamma Sjukdomar, featuring a portrait of Doktor Ellen Sandelin.

Hårets vård. En frisör som under 50 års tid vid utföringen af sitt yrke använt många i handel-förekommande både in- och utländska hårmedel, skriver: att mot seborrhé, mjäll och dylikt hvaraf hårets affallande beror, finnes intet så verksamt som Ziwertz' Extrakt Vegetal.

Fru Stina Rodenstams

Slöjd- och Hushållsskola, Hudiksvall. Om skolan se Idun 21 juli 1901 och N. P. Ödman i Vårt Land 14 dec. 1901.

BROBY God ordning, sparsamhet utan småaktighet och praktisk blick för hemmets behof äro nödvändiga faktorer för att trefnad och förnöjsamhet varaktigt skall hvilat öfver detsamma.

SKOLA Enkefru, Majorskan ELISABETH GADD, skolans föreståndarinna. Adr.: BROBY (Kristianstads län).

FURUHÄLL Abstinens-Sanatorium för kvinnor (Alkoholisthem) kommer att öppnas i närheten af Upsala den 16 juni 1902.

Banyu's Trilles. Ett aptiförfärande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet.

Tidaholms Fantasimöbler, rikhalt. urval i fornnord. stil. Fullst. rumsmöblemang ut-föras i alla olika variationer efter order.

Bankaktiebolaget Södra Sveriges Hemsparbank.

Subskriptionslistor å hemsparbössor finnas tillgängliga i bankens härvarande kontor. Hemsparbössan bör ej saknas i något hem. Telefonnr: Allm. 54 25. Riks- 57 28.

Hernösands Ensk. Bank

Kungsträdgårdsgatan 16. Sparkasseräkning - Kassafack från 15 kronor för år.

STOCKHOLMS INTECKNINGSGARANTI-AKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF

Öppna alla söckendagar kl. 1/2 10-4 innehållande ca 1,650 st. skåpfack. Arlig hyra för fack, beroende af storleken, ifrån 15 kronor.

Advertisement for Gräddmargarinet 'ZENITH' featuring an image of a margarine tin.

Advertisement for Husqvarna Velocipeder featuring an image of a bicycle.

Aktiebolaget Stockholms Diskontobank, Hufvudkontor: Regeringsgat. 8, Afdelningskontor: Hötorget 8.

Bankaktiebolaget Stockholm - Öfre Norrland, 6 Drottninggatan 6. Hushållräkning 4 %.

Göteborgs Enskilda Bank Brunkebergstorg 12. Sparkasseränta 4 proc. Första klass Privathotell en och två trappor upp 8 Birger Jarisgatan (f. d. 10).

A. NORGRENS Första klass privathotell, STOCKHOLM - Blasieholmsgatan 3, 1 tr. - (midt emot Svenska Teatern).

Pallas Hotell 37 Klarabergsgatan 37 Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41. Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter.

KNEIPP BADEN Vattenbad m. m. Elek. ljusb. Hettluftsb. (fr. 100° C.). Sandbad.

Advertisement for Malmö Best Patent flour featuring an image of a flour bag.

Toilett-papper, af bästa kvalitet, sändes mot efterkrav i paket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från Bäckhammars Nya Aktiebolag, adr. Värml. Björneborg. Endast 85 öre! 100 moderna visitkort erhållas omgående mot insändande af 85 öre till John Fröberg, Finspong. Exp. icke mot post-förskott

Advertisement for P. Ericsson & Co. featuring images of window blinds and curtains.

Advertisement for Capsuloids featuring images of capsules.

frambringa en rikedom på nytt friskt blod, hvarigenom de förmå att bota anemi, bleksot, dålig matsmältning och förstoppning och alla andra sjukdomar, som härröra sig från en försvagad blodkonsistens.